

## I

(Законодателни актове)

## РЕГЛАМЕНТИ

## РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/955 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 10 май 2023 година

за създаване на Социален фонд за климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91, параграф 1, буква г), член 192, параграф 1, член 194, параграф 2 и член 322, параграф 1, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет <sup>(1)</sup>,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите <sup>(2)</sup>,

в съответствие с обикновената законодателна процедура <sup>(3)</sup>,

като имат предвид, че:

- (1) Парижкото споразумение <sup>(4)</sup>, прието на 12 декември 2015 г. съгласно Рамковата конвенция на Организацията на Обединените нации по изменението на климата (РКООНИК) (наричано по-нататък „Парижкото споразумение“), влезе в сила на 4 ноември 2016 г. Страните по Парижкото споразумение се споразумяха да задържат покачването на средната температура в световен мащаб значително под 2 °C над нивата от преиндустриалния период и да пропължат усилията за ограничаване на покачването на температурата до 1,5 °C над нивата от преиндустриалния период. Този ангажимент беше подсилен с приемането съгласно РКООНИК на Пакта за климата от Глазгоу на 13 ноември 2021 г., в който Конференцията на страните по РКООНИК, изпълняваща функциите на събрание на страните по Парижкото споразумение, признава, че последиците от изменението на климата ще бъдат много по-малки при покачване на температурата с 1,5 °C в сравнение с 2 °C, и изразява решимост да пропължи усилията за ограничаване на покачването на температурата до 1,5 °C.
- (2) В съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (наричан по-нататък „Европейският зелен пакт“), се определя нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на Съюза в устойчиво, справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която най-късно до 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж няма да зависи от използването на ресурси. С Европейския зелен пакт се цели също така възстановяването, опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на Съюза, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия. Накрая в Пакта се приема, че този преход следва да бъде справедлив и приобщаващ, като никой няма да бъде пренебрегнат.

<sup>(1)</sup> ОВ С 152, 6.4.2022 г., стр. 158.

<sup>(2)</sup> ОВ С 301, 5.8.2022 г., стр. 70.

<sup>(3)</sup> Позиция на Европейския парламент от 18 април 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 25 април 2023 г.

<sup>(4)</sup> ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

- (3) С приемането на Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета<sup>(5)</sup> Съюзът е заложил в законодателството целта за неутралност по отношение на климата в цялата икономика най-късно до 2050 г. и целта за постигане на отрицателни емисии след това. С посочения регламент се въвежда и обвързваща за Съюза цел до 2030 г. вътрешните нетни емисии на парникови газове (емисии след приспадане на поглъщанията) да се намалят с най-малко 55 % в сравнение с нивата от 1990 г. От всички сектори на икономиката се очаква да допринесат за постигането на тази цел.
- (4) В заключенията на Европейския съвет от 10—11 декември 2020 г. беше одобрена обвързващата за Съюза цел за намаление на вътрешните нетни емисии на парникови газове, като същевременно беше подчертано значението на съображенията за справедливост и солидарност, като никой няма да бъде пренебрегнат. Тези заключения бяха потвърдени в заключенията на Европейския съвет от 24—25 май 2021 г., в които той прикани Комисията своевременно да представи своя законодателен пакет заедно със задълбочено изследване на неговото екологично, икономическо и социално въздействие на равнище държави членки.
- (5) Планът за действие на Европейския съюз на социалните права, одобрен със заключенията на Европейския съвет от 24—25 юни 2021 г., извежда на преден план необходимостта от укрепване на социалните права и европейското социално измерение във всички политики на Съюза. Принцип 20 на Европейския съюз на социалните права гласи, че „всеки има право на достъп до основни услуги с добро качество, включително водоснабдяване, канализация, енергия, транспорт, финансови услуги и цифрови комуникации. Следва да се осигури подкрепа на достъпа до такива услуги на нуждаещите се.“
- (6) С Декларацията от Порто от 8 май 2021 г. бяха потвърдени ангажиментът на Европейския съвет да работи за постигането на социална Европа, като засили справедливия преход, и неговата решимост да продължи да задълбочава изпълнението на Европейския съюз на социалните права на равнището на Съюза и на национално равнище, при зачитане на съответните области на компетентност и спазване на принципите на субсидиарност и пропорционалност.
- (7) С цел да бъде изпълнен ангажиментът за неутралност по отношение на климата законодателството на Съюза в областта на климата и енергетиката беше преразгледано и изменено, за да се ускори намаляването на емисиите на парникови газове.
- (8) Тези изменения имат различно икономическо и социално въздействие върху различните сектори на икономиката, гражданите и държавите членки. По-специално, включването в обхвата на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета<sup>(6)</sup> на емисиите на парникови газове от сградите, от автомобилния транспорт и от допълнителни сектори, които съответстват на промишлени дейности, които не попадат в обхвата на приложение I към посочената директива, следва да осигури допълнителен икономически стимул за инвестиране в намаляване на потреблението на изкопаеми горива и по този начин да ускори намаляването на емисиите на парникови газове. В съчетание с други мерки това следва в средносрочен до дългосрочен план да допринесе за намаляване на енергийната бедност и транспортната бедност, да намали разходите за сградите и автомобилния транспорт и когато е целесъобразно, да предостави нови възможности за създаване на качествени работни места и устойчиви инвестиции, изцяло съобразени с целите на Европейския зелен пакт.
- (9) За финансирането на тези инвестиции обаче са необходими ресурси. Освен това преди такива инвестиции да бъдат направени, е вероятно да нараснат разходите на домакинствата и ползвателите на транспорт за отопление, охлаждане, приготвяне на храна и за автомобилен транспорт, тъй като доставчиците на гориво, които са обвързани със задължения съгласно системата за търговия с емисии за сградите и за автомобилния транспорт прехвърлят разходите за въглеродни емисии на потребителите.
- (10) Климатичният преход ще има икономическо и социално въздействие, което е трудно да се оцени предварително. Реализирането на повишената амбиция в областта на климата ще изисква значителни публични и частни ресурси. Инвестициите в мерки за енергийна ефективност, както и в отоплителни системи, основани на енергия от възобновяеми източници, като отопление с електрически термопомпи, отопление и охлаждане на централно равнище и участие в общности за възобновяема енергия, са ефективен метод за намаляване на зависимостта от внос и на емисиите, като същевременно се повишава издръжливостта на Съюза. Необходимо е специално финансиране в подкрепа на уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт.

<sup>(5)</sup> Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

<sup>(6)</sup> Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

- (11) Увеличаването на цената на изкопаемите горива може непропорционално да засегне уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт, които изразходват по-голямата част от дохода си за електроенергия и транспорт, които в определени райони нямат достъп до алтернативни, финансово достъпни решения за мобилност и транспорт и които може да нямат финансов капацитет да инвестират в намаляване на потреблението на изкопаеми горива. Географските особености, както в случая на острови, най-отдалечени региони и територии, селски или отдалечени райони, по-малко достъпни периферни райони, планински райони или изоставани райони, могат да окажат специфично въздействие в контекста на транспортната бедност върху уязвимостта на домакинствата, микропредприятията и ползвателите на транспорт. Поради това тези географски особености следва да бъдат взети предвид при подготвянето на мерките и инвестициите в подкрепа на уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт, когато е приложимо и целесъобразно.
- (12) Част от приходите, генерирани от включването на сградите, на автомобилния транспорт и на допълнителни сектори в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, следва да бъдат използвани за справяне със социалните последици от това включване, за да може преходът да бъде справедлив и приобщаващ и никой да не бъде пренебрегнат. Общият размер на средствата по Социалния фонд за климата (наричан по-нататък „Фондът“), който се създава с настоящия регламент, следва да отразява равнището на амбиция в областта на декарбонизацията, произтичащо от включването на емисиите на парникови газове от сградите, автомобилния транспорт и допълнителни сектори в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО.
- (13) Използването на част от приходите за справяне със социалните въздействия, произтичащи от включването на сградите, автомобилния транспорт и допълнителни сектори в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, е от още по-голямо значение с оглед на съществуващите равнища на енергийна бедност. Енергийна бедност е ситуация, в която домакинствата нямат възможност за достъп до основни енергийни услуги, които са в основата на един нормален жизнен и здравен стандарт, като набавяне на достатъчно топлина чрез отопление, охлаждане — при повишаване на температурите, осветление и енергия за хранене на уреди. В проучване от 2021 г., проведено на равнището на Съюза, приблизително 34 милиона европейци, т.е. почти 6,9 % от населението на Съюза, са заявили, че не могат да си позволят да отопляват достатъчно дома си. Следователно енергийната бедност е основно предизвикателство за Съюза. Въпреки че социалните тарифи или временното пряко подпомагане на доходите могат да осигурят незабавна помощ за домакинствата, изправени пред енергийна бедност в краткосрочен план, само целенасочени структурни мерки, по-специално саниране на сгради, включително чрез достъп до енергия от възобновяеми източници и активно насърчаване на използването на възобновяемите енергийни източници, чрез мерки за информиране и повишаване на осведомеността, насочени към домакинствата, както и саниране на сгради, което допринася за целите, установени в Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета <sup>(7)</sup>, могат да осигурят трайни решения и ефективно да спомогнат за борбата с енергийната бедност. Следва да се даде възможност определеното за енергийна бедност съгласно настоящия регламент да бъде актуализирано, за да отразява резултатите от преговорите по директива на Европейския парламент и на Съвета относно енергийната ефективност (преработен текст).
- (14) Възприемането на един цялостен подход към санирането на сгради, при който по-ефикасно да се вземат под внимание хората, изложени на риск от изключване, а именно тези, които страдат най-много от енергийна бедност в Съюза, би могло да доведе до намаляване на търсенето на енергия. Поради това подкрепата от Фонда за сектора на сградите следва да има за цел подобряване на енергийната ефективност, а оттук и намаляване на потреблението на енергия за всяко домакинство, което би било осезаемо чрез спестените средства и в резултат на това би се превърнало в средство за борба с енергийната бедност. Преразглеждането на Директива 2010/31/ЕС ще положи основите за постигането на тези цели и поради това следва да бъде взето предвид при прилагането на настоящия регламент.
- (15) Тъй като за понятието „транспортна бедност“ все още няма определение на равнището на Съюза, за целите на настоящия регламент следва да бъде въведено такова определение. Транспортната бедност би могла да се превърне в още по-належащ проблем, както се признава в Препоръката на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата <sup>(8)</sup>, и да доведе до намаляване на достъпа до основни социално-икономически дейности и услуги като заетост, образование или здравеопазване, по-специално за уязвимите лица и домакинства. Транспортната бедност обикновено се дължи на един фактор или на комбинация от фактори като ниски доходи, високи разходи за гориво или липса на финансово приемлив или достъпен частен или обществен транспорт. Транспортната бедност може да засегне по-специално физическите лица и домакинствата в селските, островните, периферните, планинските, отдалечените и по-малко достъпните райони или по-слабо развитите региони или територии, включително по-слабо развитите крайградски райони и най-отдалечените региони.

<sup>(7)</sup> Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

<sup>(8)</sup> ОВ С 243, 27.6.2022 г., стр. 35.

- (16) Фондът следва да бъде създаден, за да осигурява финансови средства за държавите членки в помощ на техните политики за справяне със социалните последици за уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт вследствие на въвеждането на системата за търговия с емисии за сградите и за автомобилния транспорт. Това следва да се постигне по-специално чрез временно пряко подпомагане на доходите и мерки и инвестиции, предвидени за намаляване на зависимостта от изкопаеми горива чрез повишена енергийна ефективност на сградите, декарбонизация на тяхното отопление и охлаждане, независимо от това кой е собственик на сградите, включително интегрирането на енергия от възобновяеми източници, и чрез осигуряване на по-широк достъп до мобилност и транспорт с нулеви и с ниски емисии в полза на уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт. Необходимо е да се обърне внимание на различните форми на жилища под наем, включително тези на частния пазар за отдаване под наем. Сред мерките могат да бъдат включени финансова подкрепа или фискални стимули, например приспадане на разходите за саниране от наема, за да се вземат предвид наемателите и хората, живеещи в социални жилища.
- (17) Всяка държава членка следва да представи на Комисията социален план за климата (наричан по-нататък „планът“). Плановете следва да бъдат представени до 30 юни 2025 г., за да могат да бъдат разгледани внимателно и своевременно. Плановете следва да съдържат инвестиционен компонент, който да насърчава намаляването в дългосрочен план на зависимостта от изкопаеми горива, и могат да предвиждат и други мерки, включително временно пряко подпомагане на доходите, за да се намалят неблагоприятните последици върху доходите в краткосрочен план. Плановете следва да имат две цели. На първо място, те следва да осигуряват на уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт необходимите ресурси за финансиране и реализация на инвестиции в енергийна ефективност, декарбонизация на отоплението и охлаждането, в превозни средства и мобилност с нулеви и с ниски емисии, включително чрез ваучери, субсидии или заеми с нулева лихва. На второ място, те следва да смекчават въздействието на нарастването на цените на изкопаемите горива върху най-уязвимите и по този начин да предотвратяват възникването на енергийна и транспортна бедност през преходния период до извършването на такива инвестиции. Плановете биха могли да подпомагат достъпа до финансово достъпни енергийно ефективни жилища, включително социални жилища. Когато прилагат мерки в подкрепа на уязвимите ползватели на транспорт, в своите планове държавите членки следва да могат да отдават приоритет на подкрепата за превозни средства с нулеви емисии, при условие че това решение е финансово достъпно и осъществимо.
- (18) Държавите членки, като провеждат консултации с местните и регионалните органи, с икономическите и социалните партньори и със съответните организации на гражданското общество, са в най-добрата позиция да разработват, изпълняват и когато е целесъобразно, да изменят планове, адаптирани и насочени към техните местни, регионални и национални особености, към съществуващите им политики в съответните области и планираното използване на други подходящи фондове на Съюза. Всеки път, когато от Комисията се изисква да направи оценка на даден план, следва да се провежда обществена консултация със заинтересованите страни. По този начин могат най-добре да бъдат отразени широкото разнообразие от ситуации, специфичните познания на органите на местното и регионалното самоуправление, на икономическите и социалните партньори, на съответните организации на гражданското общество, на институциите в сферата на научните изследвания и иновациите, на заинтересованите страни от промишлеността и на представителите в социалния диалог, както и националните обстоятелства, и да допринесат за ефективността и ефикасността на цялостната подкрепа за уязвимите групи.
- (19) Плановете следва да бъдат изработени в тясно сътрудничество с Комисията и оформени в съответствие с предоставения образец. За да се избегне прекомерната административна тежест, държавите членки следва да имат възможност да правят незначителни корекции или да поправят технически грешки в плановете, като просто уведомяват Комисията за тези промени. За да се считат за незначителни, корекциите следва да представляват увеличение или намаление, което е по-малко от 5 % от дадена целева стойност, предвидена в плана.
- (20) Да се осигури специална насоченост на мерките и инвестициите към енергийно бедните домакинства или уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт е от ключово значение за справедлив преход към неутралност по отношение на климата. Мерките за подкрепа с цел да се допринесе за намаление на емисиите на парникови газове следва да помогнат на държавите членки да се справят със социалните последици от търговията с емисии в секторите на сградите и на автомобилния транспорт.
- (21) Докато се чака въздействието на посочените инвестиции върху намаляването на разходите и емисиите, добре насоченото пряко подпомагане на доходите за уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт ще допринесе за намаляване на разходите за енергия и мобилност и ще подпомогне справедливия преход. Прякото подпомагане на доходите следва да се смята за временна мярка, съпътстваща декарбонизацията на жилищния и на транспортния сектор. То няма да е постоянно, тъй като не се бори с първопричините за енергийната и транспортната бедност. Това подпомагане следва да бъде използвано само за справяне с преките последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, и не следва да се използва във връзка с разходите за електроенергия или отопление, свързани с включването на производството на електроенергия и топлинна енергия в приложното поле на същата директива. Правото да се получава такава пряко подпомагане на доходите следва да бъде ограничено във времето. Получателите на пряко подпомагане на доходите следва да бъдат обект, като членове на обща група получатели, на мерки и инвестиции,

насочени към ефективното извеждане на тези получатели от енергийната и транспортната бедност. Поради това плановете следва да включват пряко подпомагане на доходите, при условие че съдържат и мерки или инвестиции с трайно въздействие, насочени към уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт, които получават пряко подпомагане на доходите.

- (22) Държавите членки следва да повишават осведомеността сред уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт, като предоставят целенасочена, достъпна и финансово приемлива информация, образователни инициативи и съвети за разходно ефективни мерки и инвестиции, както и за наличната подкрепа, включително чрез енергийни одити на сгради и на съобразени с конкретните нужди енергийни консултации или персонализирани услуги за управление на мобилността.
- (23) Като се има предвид значението на борбата с изменението на климата в съответствие с ангажиментите по Парижкото споразумение и ангажимента за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие, мерките и инвестициите съгласно настоящия регламент са замислени така, че да бъдат в съответствие с целта поне 30 % от общия размер на бюджета на Съюза съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., определена с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета <sup>(9)</sup> („МФР за периода 2021—2027 г.“), и от общия размер на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване, създаден с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета <sup>(10)</sup>, и най-малко 37 % от общия размер на Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(11)</sup>, да бъдат изразходвани в подкрепа на целите в областта на климата. Мерките и инвестициите съгласно настоящия регламент са същевременно замислени така, че да съответстват на амбицията през 2024 г. 7,5 % от годишните разходи по МФР за периода 2021—2027 г., а през 2026 г. и 2027 г. — 10 % от тези разходи, да бъдат за цели, свързани с биологичното разнообразие, като се отчита съществуващото припокриване между целите по отношение на климата и по отношение на биологичното разнообразие.

За тази цел методиката, определена в приложение I към Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(12)</sup>, следва да се използва за проследяване на разходите на Фонда. Фондът следва да оказва подкрепа за мерки и инвестиции, които се осъществяват при пълно спазване на стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и са в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(13)</sup>. В плановете следва да се включват само такива мерки и инвестиции. Мерките за пряко подпомагане на доходите следва по правило да се разглеждат като мерки с незначително обозримо въздействие по отношение на екологичните цели и като такива следва да се смятат за съответстващи на принципа за ненанасяне на значителни вреди. Комисията следва да издаде технически насоки за държавите членки достатъчно рано преди подготовката на плановете. В насоките следва да бъде разяснено как мерките и инвестициите трябва да съответстват на принципа за ненанасяне на значителни вреди.

- (24) Жените са непропорционално засегнати от енергийна и транспортна бедност, по-специално самотните майки, които представляват 85 % от семействата с един родител, както и необвързаните жени, жените с увреждания и възрастните жени, които живеят сами. Освен това жените имат различни и по-сложни модели на мобилност. За семействата с един родител, които имат деца на издръжка рискът от детска бедност е особено висок. Равенството между половете и равните възможности за всички, всеобхватното интегриране на тези цели, както и правата на достъпност за хората с увреждания следва да се спазват и утвърждават през целия процес на подготовка и изпълнение на плановете, за да не бъде никой пренебрегнат.
- (25) Активните клиенти, гражданските енергийни общности и търговията между партньори на възобновяема енергия могат да помогнат на държавите членки да постигнат целите на настоящия регламент чрез подход „отдолу нагоре“, иницииран от гражданите. Те овластяват и ангажират потребителите и дават възможност на определени групи битови клиенти да участват в мерки за енергийна ефективност и инвестиции, подкрепят използването на енергия от възобновяеми източници от домакинствата и същевременно допринасят за борбата с енергийната бедност. Поради това държавите членки следва да насърчават ролята на гражданските енергийни общности и на общностите за възобновяема енергия и да ги разглеждат като отговарящи на условията бенефициери на Фонда.

<sup>(9)</sup> Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11).

<sup>(10)</sup> Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 23).

<sup>(11)</sup> Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

<sup>(12)</sup> Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

<sup>(13)</sup> Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

- (26) Държавите членки следва да включат в плановете мерките и инвестициите, които ще бъдат финансирани, прогнозните разходи за тези мерки и инвестиции и националното участие. При внасянето на своите плановете държавите членки следва да представят прогнозните общи разходи без данъка върху добавената стойност (ДДС), за да се даде възможност за съпоставяне на плановете. Плановете следва да включват също така ключовите междинни цели и целевите стойности, така че да може да се оценява ефективното изпълнение на мерките и инвестициите.
- (27) Фондът и плановете следва да бъдат съгласувани със и да се вписват в контекста на планираните реформи и поетите ангажменти от държавите членки съгласно техните актуализирани интегрирани национални плановете в областта на енергетиката и климата в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(14)</sup>, както е предвидено в директивата на Европейския парламент и на Съвета относно енергийната ефективност (преработен текст), в Плана за действие на Европейския съюз на социалните права, в програмите на политиката на сближаване в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060, в териториалните плановете за справедлив преход в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(15)</sup>, в плановете за възстановяване и устойчивост в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/241, в Модернизационния фонд по член 10 г. от Директива 2003/87/ЕО и в дългосрочните стратегии на държавите членки за саниране на сгради в съответствие с Директива 2010/31/ЕС. За да се осигури административна ефикасност, когато е приложимо, включената в плановете информация следва да е съобразена с посочените законодателни актове и плановете.
- (28) С цел да се осигури по-ефикасно планиране държавите членки следва да посочат в своите плановете последиците от отлагането на системата за търговия с емисии, установена в съответствие с глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, съгласно член 30к от посочената директива. За тази цел цялата съответна информация, която трябва да бъде включена в плана, следва да бъде ясно разграничена, като се раздели на два сценария, а именно чрез описание и количествено определяне на необходимите корекции на мерките, инвестициите, междинните цели, целевите стойности, размера на националното участие и всеки друг относим елемент на плана.
- (29) Чрез Фонда Съюзът следва да подпомага държавите членки с финансови средства за изпълнение на техните плановете. Плащанията от Фонда следва да са обвързани с постигането на междинните цели и целевите стойности, включени в плановете. Това ще позволи да се вземат предвид националните обстоятелства и приоритети, като същевременно се опрости финансирането и се улесни интегрирането на финансирането по линия на Фонда с други национални разходни програми и същевременно се гарантират въздействието и целостта на разходите на Съюза.
- (30) Фондът следва по изключение и временно да се финансира от приходите от продажбата на търг на 50 милиона квоти съгласно член 10а, параграф 8б от Директива 2003/87/ЕО, 150 милиона квоти съгласно член 30 г., параграф 3 от посочената директива и известно количество допълнителни квоти съгласно член 30 г., параграф 4 от посочената директива, което следва да представлява външен целеви приход. По принцип за изпълнението на Фонда за периода 2026—2032 г. следва да се предостави максимална сума от 65 000 000 000 EUR. Комисията трябва да осигури продажбата на търг на квоти, които попадат в обхвата на глава IVa от посочената директива. Ако системата за търговия с емисии, установена в съответствие с посочената глава, бъде отложена за 2028 г. съгласно член 30к от посочената директива, максималната сума, налична за изпълнението на Фонда, следва да бъде 54 600 000 000 EUR. Тази сума и годишните суми отрязват по-голямата потребност от финансиране в началния етап на Фонда. Максималният размер на разпределените финансови средства следва да се изчисли за всяка държава членка в съответствие с методика за разпределение, предвиждаща по-специално допълнителна подкрепа за онези държави членки, които са засегнати в по-голяма степен от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО. Като се има предвид, че външните целеви приходи трябва да се предоставят след продажбата на квоти на търг съгласно член 10а, параграф 8б, член 30 г., параграф 3 и член 30 г., параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО, е необходимо да се предвиди дерогация от член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(16)</sup>, за да се даде възможност на Съюза да поема задължения всяка година за сумите, необходими за плащанията към държавите членки, които трябва да бъдат извършени в съответствие с настоящия регламент за приемането на бюджетни кредити, съответстващи на целеви приходи.

<sup>(14)</sup> Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

<sup>(15)</sup> Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1).

<sup>(16)</sup> Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (31) Участието на държавите членки следва да е най-малко 25 % от прогнозните общи разходи по техните планове.
- (32) Бюджетните задължения следва да могат да бъдат разбити на годишни вноски, по целесъобразност. В споразуменията с държавите членки, които представляват индивидуални правни задължения, следва да се взема предвид, наред с другото, събитието, посочено в член 30к от Директива 2003/87/ЕО, което би могло да доведе до забавяне с една година на началото на търговията с емисии за сградите, за автомобилния транспорт и за допълнителни сектори. В тези споразумения следва също така да бъдат взети предвид всички потенциални финансови рискове за Съюза, които биха могли да изискват изменение на индивидуалните правни задължения поради особеностите на временното и извънредното финансиране на Фонда от външни целеви приходи, генерирани от квоти по системата за търговия с емисии.
- (33) За да се осигурят допълнителни ресурси за Фонда, държавите членки следва да могат да поискат прехвърляне на ресурси към Фонда от програмите на политиката на сближаване, изпълнявани при условията на споделено управление, създадени с Регламент (ЕС) 2021/1060, при спазване на условията, определени в посочения регламент. За да се предостави на държавите членки достатъчно гъвкавост при изпълнението на разпределените им по линия на Фонда средства, следва да бъде възможно да се прехвърлят ресурси от годишните им разпределени финансови средства към фондовете, изпълнявани при условията на споделено управление, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/1060, до таван от 15 %. С цел да се облекчи административната тежест, произтичаща от последователни прехвърляния на ресурси от годишните им разпределени по линия на Фонда финансови средства към фондове, изпълнявани при условията на споделено управление, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕС) 2021/1060, съответното изменение на една или повече програми следва по принцип да се изисква само веднъж, при спазване на определени условия, за да се гарантира ефективен финансов контрол. Следва да бъде възможно да се извършват допълнителни прехвърляния през следващите години чрез нотифициране на финансовите таблици пред Комисията, при условие че промените се отнасят единствено до увеличение на финансовите ресурси без допълнителни промени в съответната програма.
- (34) Фондът следва да подкрепя мерки, които зачитат принципа на допълняемост на финансирането от Съюза. Фондът не следва да замества периодичните национални разходи, освен в надлежно обосновани случаи, включително за плащания на разходи за действия за техническа помощ, посочени в плановете.
- (35) За да се гарантират ефикасното, прозрачно и съгласувано разпределение на средства и спазването на принципа за доброто финансово управление, действията по настоящия регламент следва да бъдат съгласувани с текущите програми на равнището на Съюза, на национално и, когато е целесъобразно, на регионално равнище и да ги допълват, като същевременно се избягва двойното финансиране от Фонда и от други програми на Съюза за едни и същи разходи. По-специално Комисията и държавите членки следва да осигуряват ефективна координация на всички етапи от процеса, така че да се гарантират последователност, съгласуваност, взаимно допълване и полезно взаимодействие между източниците на финансиране. За тази цел държавите членки следва да бъдат задължени, когато представят на Комисията своите планове, да представят и съответната информация за съществуващо или планирано финансиране от Съюза. Финансовата подкрепа по линия на Фонда следва да допълва подкрепата, предоставяна по линия на други програми и инструменти на Съюза. Финансираните по линия на Фонда мерки и инвестиции следва да могат да получават финансиране от други програми и инструменти на Съюза, при условие че тази подкрепа не покрива същите разходи.
- (36) Плащанията следва да се извършват въз основа на решение на Комисията, с което се одобрява изплащането на средствата на съответната държава членка. Затова е необходима дерогация от член 116, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, така че срокът за плащане да може да започва да тече от датата, на която Комисията е съобщила на въпросната държава членка това решение, а не от датата на получаване на искане за плащане.
- (37) След като бъде извършен анализа на всички искания за плащане, получени в рамките на даден кръг, и ако целевите приходи, предназначени за Фонда в съответствие с член 30 г., параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО, не са достатъчни за покриване на исканията за плащания, подадени от държавите членки, Комисията следва да плаща на държавите членки на пропорционална основа, за да се осигури равно третиране на държавите членки. В следващия кръг от искания за плащане Комисията следва да дава приоритет на държавите членки със забавени плащания от предходния кръг на искания за плащания и едва след това да извършва плащания по новоподадените искания за плащане.
- (38) За да се улесни изготвянето на плановете и да се осигурят прозрачни правила за мониторинг и оценка, списъкът на общите показатели и образецът за плановете следва да бъдат включени в приложенията към настоящия регламент. Държавите членки следва да могат да използват относимите общи показатели за определяне на междинните цели и целевите стойности в своите планове. Списъкът на общите показатели следва да съдържа общите показатели за докладване относно напредъка и за целите на мониторинга и оценката на изпълнението на плановете и на Фонда.

- (39) Фондът следва да се изпълнява в съответствие с принципа на доброто финансово управление, включително ефективното предотвратяване и преследване по наказателен ред на измамите, включително данъчните измами, отклонението от данъчно облагане, корупцията и конфликтите на интереси. Спрямо Фонда се прилага общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза в случай на нарушения на принципите на правовата държава в държавите членки, създаден с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(17)</sup>.
- (40) За целите на доброто финансово управление и като същевременно се зачита основаният на резултатите характер на Фонда, следва да бъдат определени специални правила за бюджетните задължения, плащанията, спирането на плащанията и връщането на средства, както и за прекратяването на споразумения, свързани с финансова подкрепа. Държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че използването на средствата във връзка с мерки, получаващи подкрепа от Фонда, е в съответствие с приложимото право на Съюза и национално право. Държавите членки следва да гарантират, че тази подкрепа се предоставя в съответствие с правилата на Съюза за държавната помощ, когато те са приложими. По-специално те следва да гарантират, че се предотвратяват, разкриват и коригират измамите, корупцията и конфликтите на интереси и че се избягва двойното финансиране от Фонда и от други програми на Съюза. Спирането на изпълнението на споразумения, свързани с финансова подкрепа, прекратяването на такива споразумения, както и намаляването и връщането на разпределените финансови средства следва да бъдат възможни, когато планът не е изпълнен по задоволителен начин от съответната държава членка или в случай на сериозни нередности, а именно измами, корупция и конфликти на интереси във връзка с мерките, за които се предоставя подкрепа от Фонда, или сериозно неизпълнение на задължение, произтичащо от споразуменията, свързани с финансова подкрепа. В случай на прекратяване на споразумение, свързано с финансова подкрепа, или намаляване и връщане на разпределени финансови средства тези суми следва да бъдат разпределени на държавите членки до 31 декември 2033 г. в съответствие с правилата за разпределение на квотите, определени в член 30 г., параграф 5 от Директива 2003/87/ЕО. Следва да се въведат подходящи процедури по оспорване, за да се гарантира, че решенията на Комисията във връзка със спирането на плащания и връщането на платените суми или с прекратяването на споразумения, свързани с финансова подкрепа, зачита правото на държавите членки да представят коментари.
- (41) Комисията следва да гарантира, че финансовите интереси на Съюза са ефективно защитени. Въпреки че преди всичко държавата членка носи отговорност да осигури изпълнение на Фонда в съответствие със съответното право на Съюза и национално право, Комисията следва да може да получава достатъчна увереност от държавите членки в това отношение. За тази цел държавите членки следва да осигуряват функционирането на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол при изпълнението на Фонда и да събират недължимо платени суми или суми, които са били обект на злоупотреба. В това отношение държавите членки следва да могат да разчитат на обичайните национални системи за управление на бюджета. Държавите членки следва да събират, записват и съхраняват в електронна система стандартизирани категории данни и информация, позволяващи предотвратяването, разкриването и поправянето на сериозни нередности във връзка с мерките и инвестициите, подкрепяни от Фонда, а именно измами, корупция и конфликти на интереси. Комисията следва да предостави система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на данни и измерване на риска, с цел получаване на достъп и анализирани на тези данни и информация. Комисията следва да насърчава използването на тази система за информация и мониторинг с оглед на общото прилагане от страна на държавите членки.
- (42) Комисията, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Сметната палата и когато е приложимо — Европейската прокуратура, следва да могат да използват системата за информация и мониторинг в рамките на своите правомощия и права.
- (43) На държавите членки и на Комисията следва да бъде разрешено да обработват лични данни само когато това е необходимо за целите на осигуряването на освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, одит и контрол, информацията, комуникацията и видимостта по отношение на използването на средства във връзка с мерките за изпълнение по линия на Фонда. Личните данни следва да се обработват в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(18)</sup> или Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(19)</sup>, в зависимост от това кой от двата е приложим.

<sup>(17)</sup> Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 1).

<sup>(18)</sup> Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

<sup>(19)</sup> Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).



- (44) В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета<sup>(20)</sup> и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95<sup>(21)</sup>, (Евратом, ЕО) № 2185/96<sup>(22)</sup> и (ЕС) 2017/1939<sup>(23)</sup> на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, поправяне и разследване на измами, корупция и конфликти на интереси и когато е целесъобразно, с налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 OLAF има правомощия да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измами, корупция, конфликти на интереси или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза.

В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за измами, корупция, конфликти на интереси и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета<sup>(24)</sup>. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на фондовете на Съюза, предоставят равностойни права.

- (45) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета съгласно член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), се прилагат за настоящия регламент. Тези правила са установени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и определят по-специално процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета на Съюза чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко управление, и предвиждат проверки по отношение на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети съгласно член 322 от ДФЕС, включват и общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза.

- (46) Регламент (ЕС) 2021/1060 следва да бъде съответно изменен.

- (47) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да допринесе за социално справедлив преход към неутралност по отношение на климата чрез справяне със социалните последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради нейния обхват и последици може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

<sup>(20)</sup> Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

<sup>(21)</sup> Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

<sup>(22)</sup> Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

<sup>(23)</sup> Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

<sup>(24)</sup> Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

## ГЛАВА I

### Общи разпоредби

#### Член 1

#### Предмет и приложно поле

С настоящия регламент се създава Социалният фонд за климата (наричан по-нататък „Фондът“) за периода от 2026 г. до 2032 г.

Фондът осигурява финансова подкрепа за държавите членки за мерките и инвестициите, включени в техните социални планове за климата (наричани по-нататък „плановете“).

Мерките и инвестициите, подкрепяни от Фонда, са в полза на домакинствата, микропредприятията и ползвателите на транспорт, които са уязвими и особено засегнати от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, по-специално домакинствата в енергийна бедност или домакинствата в транспортна бедност.

#### Член 2

#### Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „енергийна бедност“ означава липсата на достъп на дадено домакинство до основни енергийни услуги, които са в основата на един нормален жизнен и здравен стандарт, включително адекватно отопление, охлаждане, осветление и енергия за домакински уреди, в съответния национален контекст и при наличната социална политика и други съответни политики;
- 2) „транспортна бедност“ означава невъзможността или затруднението на физически лица и домакинства да покрият разходите за частен или обществен транспорт или липсата на достъп или наличието на ограничен достъп до транспорта, необходим за достъпа им до основни социално-икономически услуги и дейности, като се отчитат националният и пространственият контекст;
- 3) „прогнозни общи разходи за плана“ означава прогнозните общи разходи за мерките и инвестициите, включени в плана;
- 4) „разпределени финансови средства“ означава безвъзмездна финансова подкрепа по линия на Фонда, която е на разположение за разпределяне или е вече разпределена на държава членка;
- 5) „междинна цел“ означава качествено постижение, което се използва за измерване на напредъка към осъществяването на мярка или инвестиция;
- 6) „целева стойност“ означава количествено постижение, което се използва за измерване на напредъка към осъществяването на мярка или инвестиция;
- 7) „енергия от възобновяеми източници“ или „възобновяема енергия“ означава енергия от възобновяеми източници съгласно определението в член 2, втора алинея, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(25)</sup>;
- 8) „домакинство“ означава частно домакинство съгласно определението в член 2, точка 15 от Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(26)</sup>;

<sup>(25)</sup> Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

<sup>(26)</sup> Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета от 10 октомври 2019 г. за създаване на обща рамка за европейската статистика за лицата и домакинствата, основана на индивидуални данни, събрани чрез извадки, за изменение на регламенти (ЕО) № 808/2004, (ЕО) № 452/2008 и (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета (ОВ L 261 I, 14.10.2019 г., стр. 1).

- 9) „микропредприятие“ означава предприятие с под 10 служители, чийто годишен оборот или годишен счетоводен баланс не надвишава 2 милиона евро, изчислен съгласно членове 3—6 от приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията <sup>(27)</sup>;
- 10) „уязвими домакинства“ означава домакинства в енергийна бедност или домакинства, включително такива с ниски доходи и по-ниски средни доходи, които са засегнати значително от ценовото въздействие на включването на емисиите на парникови газове от сградите в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО и не разполагат с нужните средства да санират сградата, която обитават;
- 11) „уязвими микропредприятия“ означава микропредприятия, които са засегнати значително от ценовото въздействие на включването на емисиите на парникови газове от сградите или от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО и които, за целите на своята дейност, не разполагат със средства да санират сградата, която заемат, или да закупят превозни средства с нулеви и ниски емисии, или да преминат към алтернативни устойчиви видове транспорт, включително обществен транспорт, според случая;
- 12) „уязвими ползватели на транспорт“ означава физически лица и домакинства в транспортна бедност, но също и физически лица и домакинства, включително тези с ниски доходи и по-ниски средни доходи, които са засегнати значително от ценовото въздействие на включването на емисиите на парникови газове от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО и не разполагат с нужните средства да купят превозни средства с нулеви и ниски емисии или да преминат към алтернативни устойчиви видове транспорт, включително обществен транспорт;
- 13) „саниране на сгради“ означава всеки вид саниране на сгради, свързано с енергопотреблението, което има за цел да подобри енергийните характеристики на сградите, като например изолирането на сградната обвивка, т.е. стени, покрив, под, и подмяната на прозорци, както и монтирането на технически сградни инсталации, отговарящи на съответните национални стандарти за безопасност, включително чрез принос към изискванията за саниране, установени в директивата на Европейския парламент и на Съвета относно енергийните характеристики на сградите (преработен текст);
- 14) „техническа сградна инсталация“ означава техническото оборудване за отопление на помещения, охлаждане на помещения, вентилация, топла вода за битови нужди, сградна автоматизация и управление, производство и съхранение на енергия от възобновяеми източници на място или комбинация от такова техническо оборудване, включително инсталациите, използващи енергия от възобновяеми източници, на дадена сграда или обособена част от сграда;
- 15) „активен клиент“ означава активен клиент съгласно определението в член 2, точка 8 от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(28)</sup>;
- 16) „гражданска енергийна общност“ означава гражданска енергийна общност съгласно определението в член 2, точка 11 от Директива (ЕС) 2019/944;
- 17) „общност за възобновяема енергия“ означава общност за възобновяема енергия съгласно определението в член 2, точка 16 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- 18) „търговия между партньори на възобновяема енергия“ означава търговия между партньори на възобновяема енергия съгласно определението в член 2, точка 18 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- 19) „превозно средство с нулеви и ниски емисии“ означава превозно средство с нулеви и ниски емисии съгласно определението в член 3, параграф 1, буква м) от Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(29)</sup>.

### Член 3

### Цели

1. Общата цел на Фонда е да допринесе за социално справедлив преход към неутралност по отношение на климата чрез справяне със социалните последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО.

<sup>(27)</sup> Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

<sup>(28)</sup> Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125).

<sup>(29)</sup> Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO<sub>2</sub> от нови леки пътнически автомобили и от нови леки търговски превозни средства и за отмяна на регламенти (ЕО) № 443/2009 и (ЕС) № 510/2011 (ОВ L 111, 25.4.2019 г., стр. 13).

2. Специфичните цели на Фонда са да подкрепя уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт чрез временно пряко подпомагане на доходите и чрез мерки и инвестиции, предназначени за повишаване на енергийната ефективност на сградите, декарбонизация на отоплението и охлаждането на сградите, включително чрез интегрирането в сградите на производство и съхранение на енергия от възобновяеми източници, и да осигурява по-широк достъп до мобилност и транспорт с нулеви и с ниски емисии.

## ГЛАВА II

### Социални планове за климата

#### Член 4

#### Социални планове за климата

1. Всяка държава членка представя на Комисията своя план. Планът съдържа набор от съгласувани съществуващи или нови национални мерки и инвестиции за справяне с въздействието на определянето на цени на въглеродните емисии върху уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт, за да бъдат осигурени финансово достъпни отопление, охлаждане и мобилност, като същевременно се съпътстват и ускоряват мерките за постигане на целите на ЕС в областта на климата.
2. Всяка държава членка гарантира съгласуваността на своя план с актуализирания си интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, посочен в член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999.
3. Планът може да включва национални мерки за осигуряване на временно пряко подпомагане на доходите на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт, за да се намалят последиците от нарастването на цената на изкопаемите горива в резултат от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО.
4. Планът включва национални и когато е приложимо, местни и регионални мерки и инвестиции в съответствие с член 8 с цел:
  - а) извършване на саниране на сгради и декарбонизация на тяхното отопление и охлаждане, включително интегрирането на производството и съхранението на енергия от възобновяеми източници;
  - б) разширяване на използването на мобилност и транспорт с нулеви и с ниски емисии.
5. Ако държава членка вече разполага с национална система за търговия с емисии за сградите и за автомобилния транспорт или с данък върху въглеродните емисии, националните мерки, които са вече въведени за смекчаване на социалните въздействия и предизвикателства, могат да бъдат включени в плана, при условие че са в съответствие с настоящия регламент.

#### Член 5

#### Обществена консултация

1. Всяка държава членка представя на Комисията плана след обществена консултация с местните и регионалните органи, представителите на икономическите и социалните партньори, съответните организации на гражданското общество, младежките организации и други заинтересовани страни. Всяка държава членка провежда посочената консултация в съответствие с изискванията на член 10 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответствие със своята национална правна уредба.
2. Всяка държава членка включва в своя план обобщение на:
  - а) консултацията, проведена съгласно параграф 1; и
  - б) начина, по който приносът на заинтересованите страни, участвали в консултацията, е отразен в плана.
3. За целите на член 16, параграф 3 Комисията преценява дали планът е разработен в консултация със заинтересованите страни в съответствие с параграф 1 от настоящия член.

4. Комисията подкрепя държавите членки, като дава примери за добри практики на консултации относно плановете в съответствие с член 6, параграф 4.

#### Член 6

#### Съдържание на социалните планове за климата

1. В плана се определят следните елементи:

- а) конкретни мерки и инвестиции в съответствие с членове 4 и 8 за намаляване на последиците, посочени в буква г) на настоящия параграф, заедно с обяснение как тези мерки и инвестиции действително биха допринесли за постигането на целите, определени в член 3, в цялостния контекст на съответните политики на държавата членка;
- б) когато е приложимо, конкретни, взаимно съгласувани и засилени съпътстващи мерки за осъществяване на мерките и инвестициите и за намаляване на последиците, посочени в буква г);
- в) информация относно съществуващо или планирано финансиране на мерки и инвестиции от други източници на Съюза, международни източници, публични, или ако е приложимо, частни източници, които да допринасят към мерките и инвестициите, определени в плана, включително информация за временно пряко подпомагане на доходите;
- г) прогноза за вероятните последици от увеличението на цените, в резултат на включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, за домакинствата, и по-специално за разпространението на енергийната и транспортната бедност, и за микропредприятията; тези последици трябва да бъдат анализирани на подходящото териториално равнище, определено от всяка държава членка, като се вземат предвид националните особености и елементи, като например достъпа до обществен транспорт и основни услуги, и се определят най-засегнатите области;
- д) прогнозиране на броя и определяне на уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт;
- е) обяснение на начина, по който определенията за енергийната и транспортната бедност трябва да се прилагат на национално равнище;
- ж) когато планът предвижда мерки по член 4, параграф 3, критериите за определяне на отговарящите на условията крайни получатели, предвиденият срок за въпросните мерки и тяхната обосновка въз основа на количествена оценка и качествено пояснение как се очаква тези мерки да намалят енергийната и транспортната бедност и уязвимостта на домакинствата на нарастване на цената на автомобилния транспорт и на горивата за отопление;
- з) предвидените междинни цели, целеви стойности и примерен подробен график за изпълнението на мерките и инвестициите, които трябва да бъдат осъществени до 31 юли 2032 г.;
- и) когато е приложимо, график за постепенно намаляване на подкрепата за превозни средства с ниски емисии;
- й) прогнозните общи разходи за плана заедно с подходяща обосновка и пояснения как те спазват принципа за ефективност на разходите и по какъв начин са съизмерими с очакваното въздействие на плана;
- к) предвиденото национално участие в прогнозните общи разходи за плана, изчислено в съответствие с член 15;
- л) с изключение на мерките, посочени в член 4, параграф 3 от настоящия регламент, обяснение на начина, по който планът гарантира, че никоя от мерките или инвестициите няма да нанесе значителни вреди за екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852;
- м) мерките за ефективния мониторинг и ефективното изпълнение на плана от съответната държава членка, по-конкретно предложените междинни цели и целеви стойности, приложимите общи показатели, посочени в приложение IV, а ако никой от тях не е приложим за специфична мярка или инвестиция — допълнителни индивидуални показатели, предложени от съответната държава членка;
- н) за изготвянето и когато е възможно, за изпълнението на плана, обобщение на процеса на обществената консултация, посочена в член 5;

- о) обяснение на системата на държавата членка за предотвратяване, разкриване и поправяне на измами, корупция и конфликти на интереси при използването на разпределените финансови средства по линия на Фонда и на мерките, които имат за цел избягване на двойно финансиране от Фонда и от други програми на Съюза;
- п) когато е приложимо и целесъобразно, обяснение на начина, по който географските особености, като например острови, най-отдалечени региони и територии, селски или отдалечени райони, по-малко достъпни периферни райони, планински райони или райони, които изостават, са взети предвид в плана;
- р) когато е целесъобразно, обяснение на начина, по който мерките и инвестициите са насочени към преодоляване на неравенството между половете.
2. Планът може да включва действия за техническа помощ, необходими за ефективното администриране и изпълнение на мерките и инвестициите.
3. Планът трябва да е в съответствие с информацията, включена в следните документи, и с поетите съгласно тях ангажименти от страна на държавата членка:
- а) Плана за действие на Европейския стълб на социалните права;
- б) програмите на държавата членка в областта на политиката на сближаване съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060;
- в) плана на държавата членка за възстановяване и устойчивост съгласно Регламент (ЕС) 2021/241;
- г) плана на държавата членка за саниране на сгради съгласно директивата на Европейския парламент и на Съвета относно енергийните характеристики на сградите (преработен текст);
- д) актуализирания интегриран национален план на държавата членка в областта на енергетиката и климата съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999; и
- е) териториалните планове на държавата членка за справедлив преход съгласно Регламент (ЕС) 2021/1056.
4. По време на изготвянето на плановете Комисията организира обмен на добри практики, включително относно мерките и инвестициите с цел разходна ефективност, които да бъдат включени в плановете. Държавите членки могат да поискат техническа подкрепа по линия на Европейската програма за подпомагане в областта на енергетиката на местно равнище (ELENA), създадена през 2009 г. със споразумение между Комисията и Европейската инвестиционна банка, или на Инструмента за техническа подкрепа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(30)</sup>.
5. За целите на параграф 1, буква л) от настоящия член Комисията предоставя на държавите членки технически насоки, съобразени с приложното поле на Фонда, относно съответствието на мерките и инвестициите с принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852.
6. За да подпомогне държавите членки при предоставянето на информацията, посочена в параграф 1, буква г) от настоящия член, Комисията представя обща стойност, която да се взема предвид като прогноза за цената на въглеродните емисии вследствие на включването на емисиите на парникови газове от сградите, от автомобилния транспорт и от допълнителни сектори в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО.
7. Всяка държава членка използва образеца за плана, съдържащ се в приложение V.

### ГЛАВА III

#### **Подкрепа от фонда за социалните планове за климата**

##### Член 7

#### **Ръководни принципи за Фонда**

1. Фондът осигурява на държавите членки финансова подкрепа за финансиране на мерките и инвестициите, предвидени в техните планове.

<sup>(30)</sup> Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за създаване на Инструмент за техническа подкрепа (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 1).

2. Изплащането на финансова подкрепа съгласно параграф 1 от настоящия член на всяка държава членка зависи от постигането от тази държава членка на междинните цели и целевите стойности за мерките и инвестициите в съответствие с член 8 от настоящия регламент. Междинните цели и целевите стойности трябва да са съвместими с целите на Съюза в областта на климата и с целта, определена в Регламент (ЕС) 2021/1119, и да обхващат по-специално:

- а) енергийната ефективност;
- б) санирането на сгради;
- в) мобилността и транспорта с нулеви и с ниски емисии;
- г) намаляването на емисиите на парникови газове;
- д) намаляването на броя на уязвимите домакинства, по-специално домакинствата в енергийна бедност, на уязвимите микропредприятия и на уязвимите ползватели на транспорт.

3. Фондът подкрепя само мерки и инвестиции, които са в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852.

4. Мерките и инвестициите, подкрепяни от Фонда, трябва да намаляват зависимостта от изкопаеми горива и когато е целесъобразно, да допринасят за изпълнението на Европейския стълб на социалните права, както и за устойчивите и качествени работни места в областите, обхванати от мерките и инвестициите по линия на Фонда.

#### Член 8

##### **Мерки и инвестиции, допустими за включване в социалните планове за климата**

1. Държавата членка може да включи в прогнозните общи разходи за плана следните мерки и инвестиции с трайно въздействие, при условие че те са насочени към уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия или уязвимите ползватели на транспорт и са предназначени да:

- а) подкрепят санирането на сгради, по-специално за уязвимите домакинства и уязвимите микропредприятия, които заемат сградите с най-лоши характеристики, включително за наемателите и хората, живеещи в социални жилища;
- б) подкрепят достъпа до финансово достъпни енергийно ефективни жилища, включително социални жилища;
- в) допринасят за декарбонизацията, например чрез електрификация, на отоплението и охлаждането в сградите и приготвянето на храна в тях чрез предоставяне на достъп до финансово достъпни и енергийно ефективни системи и чрез интегриране на инсталации за производство и съхранение на енергия от възобновяеми източници, включително чрез общности за възобновяема енергия, граждански енергийни общности и други активни клиенти, за да се насърчи по-широкото собствено потребление на енергия от възобновяеми източници, като например споделяне на енергия и търговия между партньори на възобновяема енергия, свързване към интелигентни мрежи и към мрежи за централно отопление, което допринася за спестяването на енергия или за намаляване на енергийната бедност;
- г) предоставят целенасочена, достъпна и финансово приемлива информация, образователни инициативи, осведоменост и съвети относно мерки и инвестиции с цел разходна ефективност, наличната подкрепа за саниране на сгради и енергийна ефективност, както и относно устойчиви и финансово достъпни алтернативи за мобилност и транспорт;
- д) подкрепят публични и частни субекти, включително доставчици на социални жилища, по-специално публично-частни кооперации, при разработването и предоставянето на финансово достъпни решения за енергийна ефективност и подходящи инструменти за финансиране в съответствие със социалните цели на Фонда;
- е) осигуряват достъп до превозни средства с нулеви и ниски емисии и до велосипеди при запазване на технологична неутралност, включително финансова подкрепа или фискални стимули за закупуване на такива, както и за подходяща публична и частна инфраструктура, по-специално по целесъобразност, закупуване на превозни средства с нулеви и ниски емисии, инфраструктура за зареждане с електроенергия и с гориво и развитие на пазар на употребявани превозни средства с нулеви емисии; държавите членки се стремят да гарантират, че когато превозните средства с нулеви емисии са финансово достъпни и осъществимо решение, подкрепата за такива превозни средства се ползва с приоритет в техните планове;
- ж) стимулират използването на финансово приемлив и достъпен обществен транспорт и подкрепят частни и публични субекти, включително кооперации, при разработването и предоставянето на устойчива мобилност по заявка, услуги за споделена мобилност и възможности за активна мобилност.

2. В прогнозните общи разходи за планове държавите членки могат да включват разходите за мерки за осигуряване на пряко подпомагане на доходите на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт, за да се намалят последиците от нарастването на цените на автомобилния транспорт и на горивата за отопление. Това подпомагане е временно и намалява с течение на времето. Държавите членки могат да предоставят временно пряко подпомагане на доходите, ако техните планове съдържат мерки или инвестиции, насочени към тези уязвими домакинства и уязвими ползватели на транспорт в съответствие с член 8, параграф 1 от настоящия регламент. Това подпомагане се ограничава до прякото въздействие от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО. Разходите за мерките, предвиждащи временно пряко подпомагане на доходите, не могат да надхвърлят 37,5 % от прогнозните общи разходи за плана, посочени в член 6, параграф 1, буква й) от настоящия регламент.

3. В прогнозните общи разходи за планове държавите членки могат да включват разходите за техническа помощ с цел покриване на разходите, свързани с дейности по обучение, програмиране, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на Фонда и постигането на неговите цели, например проучвания, разходи за информационни технологии (ИТ), обществени консултации със заинтересовани страни, информационни и комуникационни дейности. Разходите за такава техническа помощ не могат да надхвърлят 2,5 % от прогнозните общи разходи за плана, посочени в член 6, параграф 1, буква й).

#### Член 9

### Прехвърляне на ползите към домакинствата, микропредприятията и ползвателите на транспорт

1. Държавите членки могат да включат в планове подкрепа, предоставяна посредством публични или частни субекти, които не са уязвими домакинства, уязвими микропредприятия и уязвими ползватели на транспорт, ако тези субекти изпълняват мерки и инвестиции, от които в крайна сметка се ползват уязвими домакинства, уязвими микропредприятия или уязвими ползватели на транспорт.

2. Държавите членки осигуряват необходимите законови и договорни гаранции, че всички ползи се прехвърлят към уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия или уязвимите ползватели на транспорт.

#### Член 10

### Ресурси на Фонда

1. В съответствие с член 10а, параграф 8б и член 30 г., параграфи 3 и 4 от Директива 2003/87/ЕО за изпълнението на Фонда се предоставя максимална сума от 65 000 000 000 EUR за периода от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2032 г. по текущи цени. Сумата представлява външен целеви приход за целите на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, без да се засяга член 30 г., параграф 4, шеста алинея от Директива 2003/87/ЕО.

Годишните суми, разпределени за Фонда, в рамките на максималната сума, определена в първа алинея от настоящия параграф, не надвишават сумите, посочени в член 30 г., параграф 4, четвърта алинея от Директива 2003/87/ЕО.

Ако системата за търговия с емисии, установена в съответствие с глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, бъде отложена за 2028 г. съгласно член 30к от посочената директива, максималната сума, която трябва да се предостави на Фонда, е 54 600 000 000 EUR, а годишните суми, разпределени за Фонда, не надвишават съответните суми, посочени в член 30 г., параграф 4, пета алинея от Директива 2003/87/ЕО.

2. Чрез дерогация от член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и без да се засяга член 19 от настоящия регламент, бюджетните кредити за поети задължения, покриващи съответната максимална сума, посочена в параграф 1 от настоящия член, се предоставят автоматично в началото на всяка финансова година, считано от 1 януари 2026 г., до съответните приложими годишни суми, посочени в параграф 1, втора и трета алинея.

3. Сумите, посочени в параграф 1, могат също така да покриват разходи, свързани с дейности по подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на Фонда и постигането на неговите цели, по-специално проучвания, срещи на експерти, консултации със заинтересовани страни, информационни и комуникационни дейности, включително приобщаващи действия за популяризиране, и институционална комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите на настоящия регламент, разходи, свързани с ИТ мрежи, насочени към обработката и обмена на информация, институционални инструменти в областта на информационните технологии, и всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управлението на Фонда. Посочените суми



могат да покриват също така разходите за други спомагателни дейности, като контрол на качеството и мониторинг на проектите на място, и разходите за партньорски консултации и експерти за оценката и изпълнението на допустимите дейности.

#### Член 11

##### **Ресурси от и за програми, изпълнявани при условията на споделено управление и използване на ресурсите**

1. Ресурсите, разпределени на държавите членки при условията на споделено управление, могат, по искане на съответната държава членка, да бъдат прехвърлени към Фонда при условията, посочени в съответните разпоредби от Регламент (ЕС) 2021/1060. Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Тези ресурси се използват изключително в полза на съответната държава членка.

2. В своите планове, представени в съответствие с член 4, параграф 1 от настоящия регламент, държавите членки могат да поискат прехвърляне на до 15 % от максималния размер на годишно разпределените им финансови средства към фондовете, изпълнявани при условията на споделено управление, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/1060. Прехвърлените ресурси финансират мерките и инвестициите, посочени в член 8 от настоящия регламент, и се изпълняват в съответствие с правилата на фондовете, към които се прехвърлят. Ресурсите се прехвърлят от държавите членки чрез изменение на една или повече програми, с изключение на програмите по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), в съответствие с член 26а от Регламент (ЕС) 2021/1060, и се изпълняват в съответствие с правилата, определени в посочения регламент, и правилата за фондовете, към които се прехвърлят ресурсите.

3. Държавите членки могат да възлагат на управляващите органи на програмите на политиката на сближаване съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060 да изпълняват мерките и инвестициите, ползващи се от Фонда, когато това е приложимо, с оглед на полезните взаимодействия с тези програми на политиката на сближаване и в съответствие с целите на Фонда. Държавите членки заявяват в своите планове намерението си за такова възлагане на посочените органи. В тези случаи съществуващите системи за управление и контрол, въведени от държавите членки и нотифицирани на Комисията, се считат за отговарящи на изискванията на настоящия регламент.

4. Държавите членки могат да включат в плановете си, като част от прогнозните общи разходи, плащанията за допълнителна техническа подкрепа съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2021/240 и размера на паричната вноска за целите на раздела „Държави членки“ съгласно съответните разпоредби от Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(31)</sup>. Тези разходи не могат да надвишават 4 % от максималния размер на разпределените финансови средства за плана, а съответните мерки, определени в плана, трябва да са в съответствие с настоящия регламент.

#### Член 12

##### **Изпълнение**

Фондът се изпълнява от Комисията при условията на пряко управление в съответствие с относимите правила, приети съгласно член 322 от ДФЕС, по-специално Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза.

#### Член 13

##### **Допълняемост и допълнително финансиране**

1. Подкрепата по линия на Фонда допълва подкрепата, предоставяна по линия на други фондове, програми и инструменти на Съюза. Мерките и инвестициите, подкрепяни от Фонда, могат да получават подкрепа от други фондове, програми и инструменти на Съюза, при условие че тази подкрепа не покрива същите разходи.

<sup>(31)</sup> Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).

2. Подкрепата от Фонда, включително посоченото в член 4, параграф 3 временно пряко подпомагане на доходите, допълва, а не замества периодичните национални бюджетни разходи.
3. За техническата помощ за държавите членки административните разходи, пряко свързани с изпълнението на плана, не се считат за периодични национални бюджетни разходи.

#### Член 14

### Максимален размер на разпределените финансови средства

1. За всяка държава членка максималният размер на разпределените финансови средства се изчислява в съответствие с член 10 и както е посочено в приложения I и II.
2. Всяка държава членка може да подаде искане до максималния размер на разпределените финансови средства, за да изпълни плана си.

#### Член 15

### Национално участие в прогнозните общи разходи

Държавите членки поемат най-малко 25 % от прогнозните общи разходи по своите планове.

#### Член 16

### Оценка на Комисията

1. Комисията оценява плана или, когато е приложимо, изменението на този план, представено от държавата членка в съответствие с член 18, за съответствие с настоящия регламент. При извършването на тази оценка Комисията действа в тясно сътрудничество със съответната държава членка. Комисията може да направи коментари или да поиска допълнителна информация до два месеца от датата на представянето на плана от държавата членка. Всяка държава членка предоставя поисканата допълнителна информация и може да преразгледа плана, ако е необходимо, включително след неговото представяне. Държавата членка и Комисията могат да се споразумеят да удължат срока за оценка с разумен период от време, ако е необходимо.
2. Комисията оценява дали прехвърлянията, поискани в съответствие с член 11, отговарят на целите на настоящия регламент.
3. Комисията оценява адекватността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана, като взема предвид специфичните предизвикателства и разпределените финансови средства на държавата членка, както следва:
  - a) за оценяване на адекватността Комисията взема предвид следните критерии:
    - i) дали планът отговаря адекватно на социалното въздействие върху уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт в дадената държава членка и на предизвикателствата пред тях, възникнали като последица от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, по-специално спрямо домакинствата в енергийна бедност или домакинствата в транспортна бедност, и дали в него са взети надлежно под внимание предизвикателствата, определени в направените от Комисията оценки на актуализирания интегриран национален план на съответната държава членка в областта на енергетиката и климата и на напредъка по него съгласно член 9, параграф 3, член 13 и член 29 от Регламент (ЕС) 2018/1999, както и в препоръките на Комисията към държавите членки, отправени съгласно член 34 от същия регламент с оглед на целите на Съюза за 2030 г. в областта на климата и енергетиката и на дългосрочната цел на Съюза за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г.;
    - ii) дали се очаква планът да гарантира, че мерките и инвестициите, включени в плана, не нанасят значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, и дали планът спомага за намаляване на зависимостта от изкопаеми горива;

- iii) дали планът включва мерки и инвестиции, които допринасят за прехода към зелена икономика, включително за справяне с произтичащите от него социални въздействия и предизвикателства, и по-специално за постигането на целите на Съюза за 2030 г. в областта на климата и енергетиката, на дългосрочната цел на Съюза за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. и на междинните цели за 2030 г. от стратегията на Съюза за устойчива и интелигентна мобилност;
- б) за оценяване на ефективността Комисията взема предвид следните критерии:
- i) дали се очаква планът да окаже трайно въздействие в държавата членка върху предизвикателствата, които се опитва да преодолее, в съответствие с целите на Съюза за 2030 г. в областта на климата и енергетиката и на дългосрочната цел на Съюза за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г., по-специално за уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт и особено за домакинствата в енергийна бедност и домакинствата в транспортна бедност;
- ii) дали се очаква мерките, предложени от държавата членка, да осигурят ефективен мониторинг и ефективно изпълнение на плана, включително на предвидения график, междинните цели и целевите стойности и свързаните тях показатели;
- iii) дали мерките и инвестициите, предложени от държавата членка, са съобразени и в съответствие с изискванията на Директивата на Европейския парламент и на Съвета относно енергийната ефективност (преработен текст), Директива (ЕС) 2018/2001, Регламента на Европейския парламент и на Съвета за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива и за отмяна на Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета <sup>(2)</sup> и Директива 2010/31/ЕС; и
- iv) дали мерките и инвестициите, предложени от държавата членка, насърчават взаимното допълване, полезното взаимодействие, съгласуваността и последователността с инструментите на Съюза, посочени в член 6, параграф 3;
- в) за оценяване на ефикасността Комисията взема предвид следните критерии:
- i) дали представената от държавата членка обосновка за размера на прогнозните общи разходи по плана е разумна и реалистична, дали съответства на принципа за разходна ефективност и дали е съизмерима с очакваното екологично и социално въздействие в държавата членка, като същевременно взема предвид националните особености, които биха могли да повлияят върху предвидените в плана разходи;
- ii) дали се очаква мерките, предложени от държавата членка, да предотвратят, разкриват и поправят корупция, измами и конфликти на интереси при използването на разпределените финансови средства по линия на Фонда, включително мерките, които имат за цел избягване на двойно финансиране от Фонда и от други програми на Съюза;
- iii) дали предложените от държавата членка междинни цели и целеви стойности са ефикасни предвид обхвата, целите и допустимите дейности по линия на Фонда;
- г) за оценяване на съгласуваността Комисията взема под внимание дали планът съдържа мерки и инвестиции, които представляват съгласувани действия.

#### Член 17

#### Решение на Комисията

1. Въз основа на оценката, извършена в съответствие с член 16, Комисията взема решение относно плана на всяка държава членка посредством акт за изпълнение не по-късно от пет месеца от датата на представянето на този план съгласно член 4, параграф 1.
2. Когато Комисията даде положителна оценка на даден план, в акта за изпълнение, посочен в параграф 1, се определят:
  - а) мерките и инвестициите, които държавата членка ще осъществи, размерът на прогнозните общи разходи по плана и междинните цели и целевите стойности;

<sup>(2)</sup> Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване на чисти пътни превозни средства с цел да се подпомогне мобилността с ниски емисии (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5).

- б) максималният размер на разпределените финансови средства съгласно член 14, параграф 1, които се изплащат на вноски съгласно член 20, след като държавата членка постигне удовлетворително съответните междинни цели и целеви стойности, определени във връзка с изпълнението на плана;
- в) националното участие;
- г) мерките и графикът за мониторинг и изпълнение на плана, включително, когато е приложимо, необходимите мерки за спазване на член 21;
- д) съответните показатели във връзка с постигането на предвидените междинни цели и целеви стойности; и
- е) редът и условията за предоставяне на достъп на Комисията до съответните основни данни.

3. Максималният размер на разпределените финансови средства, посочен в параграф 2, буква б) от настоящия член, се определя въз основа на прогнозните общи разходи за плана, предложени от държавата членка и оценени съгласно критериите, посочени в член 16, параграф 3.

Максималният размер на разпределените финансови средства, посочен в параграф 2, буква б) от настоящия член, се определя, както следва:

- а) когато планът отговаря задоволително на критериите, определени в член 16, параграф 3, и размерът на прогнозните общи разходи за плана след приспадане на националното участие е по-голям или равен на максималния размер на разпределените финансови средства за тази държава членка съгласно член 14, параграф 1, финансовите средства, разпределени на въпросната държава членка, са равни на общия максимален размер на разпределените финансови средства, посочен в член 14, параграф 1;
- б) когато планът отговаря задоволително на критериите, определени в член 16, параграф 3, и размерът на прогнозните общи разходи за плана след приспадане на националното участие е по-малък от максималния размер на разпределените финансови средства за тази държава членка съгласно член 14, параграф 1, финансовите средства, разпределени на въпросната държава членка, са равни на сумата на прогнозните общи разходи за плана минус националното участие;
- в) когато планът отговаря задоволително на критериите, определени в член 16, параграф 3, но при оценката са установени слабости в системите за вътрешен контрол, Комисията може да изиска в плана да бъдат включени допълнителни мерки за отстраняване на тези слабости и те да бъдат изпълнени от държавата членка преди първото плащане;
- г) когато планът не отговаря задоволително на критериите, определени в член 16, параграф 3, за държавата членка не се разпределят финансови средства.

4. Когато Комисията дава отрицателна оценка на даден план, посоченото в параграф 1 решение включва причините за отрицателната оценка. Държавата членка представя плана отново, след като е взела под внимание оценката на Комисията.

#### Член 18

#### **Изменение на социалните планове за климата**

1. Когато даден план вече не може да бъде изпълнен, включително съответните междинни цели и целеви стойности, или изцяло или частично се нуждае от значителни корекции от държава членка поради обективни обстоятелства, по-специално поради действителните преки последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, съответната държава членка представя на Комисията изменен план, за да включи необходимите и надлежно обосновани промени. Държавите членки може да поискат техническа подкрепа в съответствие с член 11, параграф 4 за изготвянето на изменения план.

2. Комисията прави оценка на изменения план в съответствие с член 16.

3. Когато Комисията дава положителна оценка на изменения план, в съответствие с член 17, параграф 1 тя приема решение, в което се излагат причините за положителната оценка, посредством акт за изпълнение. Чрез дерогация от член 17, параграф 1 Комисията приема решението по настоящия параграф в срок от три месеца от датата на представяне на изменения план от съответната държава членка.

4. Когато Комисията дава отрицателна оценка на изменения план, тя отхвърля изменения план в посочения в параграф 3 срок, след като е предоставила на съответната държава членка възможност да представи своите коментари в срок от три месеца от датата на съобщението за оценката на Комисията за изменения план.
5. До 15 март 2029 г. всяка държава членка прави оценка на целесъобразността на своя план предвид действителните преки последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО. Тези оценки се представят на Комисията заедно с интегрираните национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999.
6. В случай на незначителни корекции в плана, представляващи увеличение или намаление с по-малко от 5 % на целева стойност, определена в плана, като например незначителни актуализации на мерките и инвестициите, определени в плана, или поправяне на технически грешки, държавата членка уведомява Комисията за тези промени.

#### Член 19

##### **Задължение за разпределение на финансовите средства**

1. След като Комисията приеме положително решение, както е посочено в член 17 от настоящия регламент, тя своевременно сключва със съответната държава членка споразумение, което представлява индивидуално правно задължение по смисъла на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 за периода 2026—2032 г., без да се засягат член 30 г., параграф 4 и членове 30и и 30к от Директива 2003/87/ЕО. Споразумението се сключва най-рано една година преди годината, през която започват търговете съгласно глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, или две години преди посочената година в случаите, в които се прилага член 10, параграф 1, трета алинея от настоящия регламент.
2. Бюджетните задължения могат да се основават на глобални задължения и когато е целесъобразно, могат да бъдат разбити на годишни вноски, разпределени в рамките на няколко години.

#### Член 20

##### **Правила относно плащанията, спирането на изпълнението на споразуменията за разпределение на финансови средства и прекратяването на тези споразумения**

1. Разпределените финансови средства се изплащат на държавите членки съгласно настоящия член, когато бъдат постигнати съответните договорени междинни цели и целеви стойности, посочени в одобрения съгласно член 17 план, и в съответствие с наличното финансиране. След такова постигане държавата членка представя на Комисията надлежно обосновано искане за плащане. Държавата членка подава такива искания за плащане до Комисията веднъж или два пъти годишно, до 31 юли или до 31 декември.
2. При получаване на искане за плащане от държава членка Комисията оценява дали съответните междинни цели и целеви стойности, определени в решението на Комисията, посочено в член 17, са постигнати задоволително. Задоволителното постигане на междинните цели и целевите стойности предполага съответната държава членка да не е отменила мерките, свързани със задоволително постигнатите по-рано междинни цели и целеви стойности.
3. Когато Комисията дава положителна оценка по индивидуално искане за плащане, тя приема индивидуално решение, с което разрешава изплащането на разпределените финансови средства в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 съобразно наличното финансиране и като гарантира равно третиране на държавите членки. Комисията приема индивидуалното решение не по-рано от два месеца и не по-късно от три месеца след съответния краен срок за подаване на искането за плащане в съответствие с параграф 1 от настоящия член.
4. Когато в резултат на оценката, посочена в параграф 3, Комисията установи, че междинните цели и целевите стойности, определени в посоченото в член 17 решение на Комисията, не са постигнати задоволително, плащането на частта от разпределените финансови средства, пропорционална на непостигнатата междинна цел или целева стойност, се спира. Държавата членка може да представи своите коментари в срок от един месец от представянето на оценката на Комисията.

Спирането се отменя само когато бъдат постигнати задоволително междинните цели и целевите стойности, както е определено в решението на Комисията, посочено в член 17.

5. Чрез дерогация от член 116, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 срокът за плащане започва да тече от датата на съобщението за решението на Комисията за разрешаване на плащането на разпределените финансови средства на съответната държава членка съгласно параграф 3 от настоящия член или от датата на съобщението за отмяна на спирането съгласно параграф 4, втора алинея от настоящия член.

6. Когато междинните цели и целевите стойности не са задоволително постигнати в срок от девет месеца след спирането на плащанията, посочено в параграф 4, първа алинея, Комисията намалява пропорционално сумата на разпределените финансови средства, след като е предоставила на държавата членка възможността да представи коментари в срок от два месеца от съобщението за заключенията на Комисията относно постигането на междинните цели и целевите стойности.

7. Когато в рамките на 15 месеца от датата на сключване на съответните споразумения, посочени в член 19, държавата членка не е постигнала осезаем напредък по отношение на никоя от съответните междинни цели и целеви стойности, Комисията прекратява споразуменията и отменя разпределените финансови средства, без да се оказва въздействие върху прилагането на член 14, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Комисията взема решение относно прекратяването на посочените споразумения, след като е предоставила на държавата членка възможността да представи коментари в срок от два месеца от съобщението за оценката на Комисията, че не е бил постигнат осезаем напредък.

8. Всички плащания се извършват до 31 декември 2033 г.

9. Чрез дерогация от член 116 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и параграф 5 от настоящия член, ако на даден кръг от искания за плащане, посочени в параграф 1 от настоящия член, целевите приходи, предназначени за Фонда в съответствие с член 30 г., параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО, не са достатъчни за покриване на представените искания за плащане, Комисията плаща на държавите членки на пропорционална основа, определена като дял от наличните средства за плащане, към общия размер на одобрените плащания. На следващия кръг от искания за плащане Комисията дава приоритет на плащанията на държавите членки със забавени плащания от предходния кръг на искания за плащане и едва след това на новоподадените искания за плащане.

10. Чрез дерогация от член 12, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и без да се оказва въздействие върху прилагането на член 30 г., параграф 4, шеста алинея от Директива 2003/87/ЕО, Комисията разпределя на държавите членки сумите, съответстващи на всички бюджетни кредити, които не са били използвани до 31 декември 2033 г. в съответствие с правилата за разпределение на квотите, определени съгласно член 30 г., параграф 5 от Директива 2003/87/ЕО, за да се постигнат целите, посочени в член 3 от настоящия регламент.

## Член 21

### Защита на финансовите интереси на Съюза

1. При изпълнението на плановете държавите членки, в качеството си на бенефициери на средства по линия на Фонда, предприемат всички подходящи мерки, за да защитават финансовите интереси на Съюза и да гарантират, че използването на разпределените финансови средства във връзка с мерките и инвестициите, получаващи подкрепа от Фонда, включително тези, които се изпълняват от публични или частни образувания, различни от уязвими домакинства, уязвими микропредприятия и уязвими ползватели на транспорт съгласно член 9, е съобразено с приложимото право на Съюза и с националното право, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и поправянето на измами, корупция и конфликти на интереси. За тази цел държавите членки осигуряват ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, както е изложено в приложение III, и връщане на неправомерно изплатени или неправилно използвани суми. Държавите членки могат да разчитат на обичайните национални системи за управление на бюджета.

2. Споразуменията, посочени в член 19, предвиждат следните задължения за държавите членки:

а) да проверяват редовно дали предоставеното финансиране е било използвано правилно в съответствие с всички приложими правила и дали всяка мярка и инвестиция съгласно плана е била изпълнена правилно в съответствие с всички приложими правила, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и поправянето на измами, корупция и конфликти на интереси;

- б) да предприемат подходящи мерки за предотвратяване, разкриване и поправяне на измами, корупция и конфликти на интереси съгласно определеното в член 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, засягащи финансовите интереси на Съюза, и да предприемат правни действия за връщане на средства, които са били незаконно присвоени, включително във връзка с която и да е от мерките и инвестициите, изпълнени съгласно плана;
- в) да прилагат към искането за плащане:
- и) декларация за управлението, която да удостоверява, че разпределените финансови средства са използвани по предназначение, че информацията, предоставена с искането за плащане, е пълна, точна и надеждна, и че въведените системи за контрол дават необходимите гаранции, че разпределените финансови средства са били управлявани в съответствие с всички приложими правила, и по-специално правилата относно избягването на конфликти на интереси и предотвратяването на измами, корупция и двойно финансиране от Фонда и от други програми на Съюза в съответствие с принципа на добро финансово управление; и
  - ii) обобщение на извършените одити в съответствие с международно приетите стандарти за одит, включително обсега на тези одити от гледна точка на обхванатия размер на разходите и обхванатия период, и анализ на установените слабости и евентуално предприети коригиращи действия;
- г) за целите на одита и контрола и за предоставяне на сравнима информация за използването на разпределените финансови средства във връзка с мерките и инвестициите, изпълнявани съгласно плана, да събират, записват и съхраняват в електронна система посочените по-долу стандартни категории данни и да осигуряват достъп до тях:
- i) название на крайните получатели на разпределените финансови средства, техните идентификационни номера по ДДС или данъчни идентификационни номера и размерът на разпределените финансови средства от Фонда;
  - ii) название на изпълнителя(-ите) и подизпълнителя(-ите) и техните идентификационни номера по ДДС или данъчни идентификационни номера и стойността на договора(-ите), когато крайният получател на разпределените финансови средства е възлагаш орган в съответствие с правото на Съюза или с националното право в областта на обществените поръчки;
  - iii) собствено(-и) име(на), фамилно(-и) име(на), дата(и) на раждане и идентификационен номер/а по ДДС или данъчен идентификационен номер(а) на действителния(-ите) собственик(-ици) на получателя на разпределените финансови средства или на изпълнителя по смисъла на член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(33)</sup>;
  - iv) списък на всички мерки и инвестиции, изпълнени по линия на Фонда с общия размер на публичното финансиране на тези мерки и инвестиции, като се посочва размерът на средствата, изплатени от други фондове, финансирани от бюджета на Съюза;
- д) да упълномощят изрично Комисията, OLAF, Сметната палата и — по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 — Европейската прокуратура да упражняват правата си, както е предвидено в член 129, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и да налагат задължения на всички крайни получатели на разпределените финансови средства, изплатени на мерките и инвестициите, включени в плана, или на всички други лица или субекти, участващи в изпълнението им, да упълномощават изрично Комисията, OLAF, Сметната палата и когато е приложимо — Европейската прокуратура, да упражняват правата си, както е предвидено в член 129, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и да налагат подобни задължения на всички крайни получатели на отпуснатите средства;
- е) да водят документация в съответствие с член 132 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, като отправна точка е платежната операция, отнасяща се до съответната мярка или инвестиция.

Информацията, посочена в буква г), точка ii) от първа алинея от настоящия член, се изисква само когато стойността на обществената поръчка е по-висока от праговете на Съюза, определени в член 4 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета <sup>(34)</sup>. По отношение на подизпълнителите тази информация се изисква само:

- а) за първото ниво на възлагане на подизпълнители;

<sup>(33)</sup> Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

<sup>(34)</sup> Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

- б) когато информацията е записана по отношение на съответния изпълнител; и
- в) за договори с подизпълнител на обща стойност над 50 000 EUR.

3. Личните данни, посочени в параграф 2, буква г) от настоящия член, се обработват от държавите членки и от Комисията за целите и в рамките на съответната продължителност на производствата, отнасящи се до освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, процедурите по одит и контрол, информационните и комуникационните дейности и дейностите по осигуряване на видимост във връзка с използването на разпределените финансови средства, свързани с изпълнението на посочените в член 19 споразумения. Личните данни се обработват в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 или Регламент (ЕС) 2018/1725, в зависимост от това кой от двата е приложим. В рамките на процедурата по освобождаване от отговорност на Комисията в съответствие с член 319 ДФЕС Фондът подлежи на докладване съгласно интегрираните отчети за финансите и управленската отговорност, посочени в член 247 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, и по-специално отделно в годишния доклад за управлението и резултатите.

4. Споразуменията, посочени в член 19, предвиждат също така правото на Комисията да намалява пропорционално подкрепата по линия на Фонда и да събира всички суми, дължими на бюджета на Съюза в случаи на измама, корупция и конфликт на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, които не са били коригирани от държавата членка, или в случай на сериозни неизпълнения на задължението, произтичащо от такива споразумения.

При вземането на решение относно размера на възстановяването или намаляването на сумата, Комисията спазва принципа на пропорционалност и взема предвид тежестта на измамата, корупцията или конфликта на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, или на неизпълнението на задължение. Комисията дава възможност на държавата членка да представи коментари, преди намалението да влезе в сила.

#### ГЛАВА IV

### **Взаимно допълване, мониторинг и оценка**

#### Член 22

### **Координация и взаимно допълване**

Комисията и съответните държави членки, по начин, който е съизмерим със съответните им отговорности, насърчават взаимодействията и гарантират ефективната координация между Фонда и програмите и инструментите на Съюза, посочени в член 6, параграф 3 от настоящия регламент, и Модернизационния фонд съгласно член 10 г. от Директива 2003/87/ЕО. За целта те:

- а) осигуряват взаимно допълване, полезно взаимодействие, последователност и съгласуваност между различните инструменти на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на местно или регионално равнище, както във фазата на планиране, така и по време на изпълнението;
- б) оптимизират механизмите за координация с цел избягване на дублирането на усилия; и
- в) осигуряват тясно сътрудничество между отговарящите за изпълнението и контрола лица на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на местно или регионално равнище за постигане на целите на Фонда.

#### Член 23

### **Информация, комуникация и видимост**

1. Държавите членки осигуряват публичен достъп до данните, посочени в член 21, параграф 2, буква г), точки i), ii) и iv) от настоящия регламент, и ги поддържат актуализирани на един уебсайт в отворени, машинночетими формати, както е предвидено в член 5, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(35)</sup>, което позволява данните да бъдат сортирани, търсени, извлечени, сравнявани и повторно използвани. Информацията, посочена в член 21, параграф 2, буква г), точки i) и ii) от настоящия регламент, не се публикува в случаите, предвидени в член 38, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, или в случай на временно пряко подпомагане на доходите на уязвими домакинства.

<sup>(35)</sup> Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56).



2. На получателите на подкрепа от Фонда се предоставя информация за произхода на тези средства, включително когато ги получават чрез посредници. Тази информация включва емблемата на Съюза и подходяща декларация във връзка с финансирането, която гласи „финансирано от Европейския съюз — Социален фонд за климата“ в документите и комуникационните материали, свързани с изпълнението на мярката и предназначени за получателите. Получателите на подкрепа от Фонда, с изключение на подкрепата за физически лица и на случаите, в които има опасност от оповестяване на чувствителна търговска информация, осигуряват видимост на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.

3. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на Фонда, на действията, предприети съгласно настоящия регламент, и на постигнатите резултати, включително, по целесъобразност и със съгласието на националните органи, чрез съвместни комуникационни дейности с националните органи и с представителствата на Европейския парламент и на Комисията в съответната държава членка.

#### Член 24

### Мониторинг на изпълнението

1. На всеки две години всяка държава членка докладва на Комисията относно изпълнението на своя план заедно с интегрирания си национален доклад за напредъка в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответствие с член 28 от същия регламент. Мониторингът на изпълнението е целенасочен и пропорционален на дейностите, извършвани съгласно плана. Държавите членки включват показателите, посочени в приложение IV от настоящия регламент, в своя доклад за напредъка.

2. Комисията извършва мониторинг на изпълнението на Фонда и измерва постигането на неговите цели. Мониторингът на изпълнението е целенасочен и пропорционален на дейностите, които се извършват по линия на Фонда.

3. Системата на Комисията за докладване на изпълнението гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на дейностите и на техните резултати. За тази цел на получателите на подкрепа от Фонда се налагат пропорционални изисквания за докладване.

4. Комисията използва общите показатели, посочени в приложение IV, при докладването относно напредъка и за целите на мониторинга и оценката на Фонда във връзка с постигането на целите, посочени в член 3.

#### Член 25

### Прозрачност

1. Комисията предава плановете, представени от държавите членки, и решенията, оповестени публично от Комисията, едновременно и при равни условия, на Европейския парламент и на Съвета без ненужно забавяне.

2. Информацията, предавана от Комисията на Съвета в рамките на настоящия регламент или неговото прилагане, се предоставя едновременно с това на Европейския парламент при спазване на условия за поверителност, ако е необходимо.

3. Компетентните комисии на Европейския парламент могат да приканят Комисията да представи информация относно актуалното състояние на извършената от Комисията оценка на плановете.

#### Член 26

### Социален диалог във връзка с климата

1. С цел да се засили диалогът между институциите на Съюза, по-специално Европейския парламент и Комисията, и да се гарантира по-голяма прозрачност и отчетност, компетентните комисии на Европейския парламент могат да канят два пъти годишно Комисията за обсъждане на следните въпроси:

а) плановете, представени от държавите членки;

- б) оценката от страна на Комисията на плановете, представени от държавите членки;
  - в) състоянието на постигането на междинните цели и целевите стойности, определени в плановете, представени от държавите членки;
  - г) процедурите за плащане, спиране и прекратяване, включително всички представени наблюдения и коригиращи мерки, предприети от държавите членки, за да се гарантира задоволителното постигане на междинните цели и на целевите стойности, определени в представените от тях плановете.
2. Комисията взема предвид всички елементи, произтичащи от становищата, изразени чрез социалния диалог във връзка с климата, включително резолюциите на Европейския парламент, ако има такива.

## ГЛАВА V

### Заклучителни разпоредби

#### Член 27

#### Оценка и преразглеждане на Фонда

1. Две години след началото на изпълнението на плановете Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад за оценка на изпълнението и функционирането на Фонда, като взема предвид резултатите от първите доклади, представени от държавите членки в съответствие с член 24, и внася, ако е целесъобразно, предложения за изменения на настоящия регламент.
2. В доклада за оценка, посочен в параграф 1, се оценяват по-специално:
  - а) степента, до която са постигнати определените в член 3 цели на Фонда, ефективността на използването на ресурсите и добавената стойност от Съюза;
  - б) за всяка отделна държава — ефективността на мерките и инвестициите и използването на прякото подпомагане на доходите с оглед на постигането на междинните цели и целевите стойности, заложи в плановете;
  - в) как се прилагат определенията за енергийна бедност и транспортна бедност в държавите членки въз основа на информацията, посочена в член 6, параграф 1, буква е), както и дали са необходими изменения на тези определения;
  - г) дали продължават да са целесъобразни всички цели и мерки и инвестиции, определени в член 8 от настоящия регламент, като се имат предвид въздействието върху емисиите на парникови газове на включването на емисиите на парникови газове от сградите и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО и предприетите от държавите членки национални мерки за изпълнение на задължителните годишни цели за намаление на емисиите на парникови газове съгласно Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета<sup>(36)</sup>, както и дали продължават да са целесъобразни целевите приходи във връзка с възможни промени относно продажбата на квоти чрез търг съгласно системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове за сградите, автомобилния транспорт и допълнителни сектори съгласно глава IVa от Директива 2003/87/ЕО и други относими съображения.
3. До 31 декември 2033 г. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад от независима последваща оценка. Докладът от последващата оценка се състои от обща оценка на Фонда и включва информация относно неговото въздействие.
4. Без да се засяга многогодишната финансова рамка след 2027 г., в случай че приходите от продажбата на квоти чрез търг, посочена в член 30 г., параграф 5 от Директива 2003/87/ЕО, бъдат установени като собствени ресурси в съответствие с член 311, трета алинея от ДФЕС, Комисията представя по целесъобразност необходимите предложения, за да се гарантират в рамките на многогодишната финансова рамка след 2027 г. ефективността и непрекъснатостта на изпълнението на Фонда, който се финансира временно и извънредно от външни целеви приходи, генерирани от квоти по системата за търговия с емисии.

<sup>(36)</sup> Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26).

## Член 28

**Изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060**

В Регламент (ЕС) 2021/1060 се вмъква следният член:

„Член 26а

**Прехвърляне на ресурси от Социалния фонд за климата**

1. Прехвърлените ресурси от Социалния фонд за климата, създаден с Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета (\*), се изпълняват в съответствие с настоящия регламент и разпоредбите, уреждащи фонда, към който те се прехвърлят, като прехвърлянията са окончателни. Тези ресурси представляват външни целеви приходи за целите на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и са в допълнение към ресурсите, посочени в член 110 от настоящия регламент.
2. Когато държавите членки изпълняват ресурсите, посочени в параграф 1 от настоящия член, при условията на споделено управление, те представят изменения на програмите в съответствие с член 24 от настоящия регламент, отнасящи се до една или повече програми. Държавите членки планират използването на тези ресурси за постигане на целите в областта на климата, определени за бюджета на Съюза в съответствие с член 6, параграф 1 от настоящия регламент. Тези ресурси допринасят за постигането на съответните цели на Социалния фонд за климата, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2023/955, и се използват за подкрепа на мерките и инвестициите, предвидени в член 8 от посочения регламент. Те се програмират в рамките на един или повече специфични приоритета, съответстващи на една или повече специфични цели на фонда, към който се прехвърлят ресурсите, и за една или повече категории региони, когато е приложимо, като се посочва годишното разпределение на средствата. Те не се вземат предвид при изчисляването на съответствието с изискванията за тематична концентрация, определени в правилата за отделните фондове.
3. Когато Комисията вече е одобрила искане на държава членка за изменение на програма, свързано с прехвърляне на ресурси от Социалния фонд за климата, за всяко следващо прехвърляне на ресурси през последващи години държавата членка може да представи уведомление за финансови таблици вместо изменение на програмата, при условие че предложените промени се отнасят изключително до увеличение на финансовите ресурси, без допълнителни промени в програмата.
4. Чрез дерогация от член 18 и член 86, параграф 1, втора алинея от настоящия регламент ресурсите, прехвърлени в съответствие с настоящия член и член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/955, не се вземат предвид при междинния преглед и сумата за гъвкавост.
5. Чрез дерогация от член 14, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 срокът, след който Комисията отменя бюджетните задължения за сумите в съответствие с член 105, параграф 1 от настоящия регламент, започва да тече от годината, в която са поети съответните бюджетни задължения. Ресурсите не се прехвърлят към програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg).

(\* ) Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на Социален фонд за климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060 (ОВ L 130; 16.5.2023 г., стр. 1).“

## Член 29

**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Той се прилага от 30 юни 2024 г. — датата, до която държавите членки трябва да въведат в действие законите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с Директива (ЕС) 2023/959 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(37)</sup> за изменение на Директива 2003/87/ЕО по отношение на глава IVa от Директива 2003/87/ЕО.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 10 май 2023 година.

*За Европейския парламент*

*Председател*

R. METSOLA

*За Съвета*

*Председател*

J. ROSWALL

---

<sup>(37)</sup> Директива (ЕС) 2023/959 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове (вж. страница 134 от настоящия брой на Официален вестник).

## ПРИЛОЖЕНИЕ I

## МЕТОДИКА ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА МАКСИМАЛНИЯ РАЗМЕР НА РАЗПРЕДЕЛЕНИТЕ ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА ПО ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ ПО ЛИНИЯ НА ФОНДА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 14

В настоящото приложение се определя методиката за изчисляване на максималния размер на разпределените финансови средства, който е на разположение на всяка държава членка в съответствие с член 10 и член 14.

Съгласно методиката за всяка държава членка се вземат предвид следните променливи:

- население, изложено на риск от бедност, живеещо в селски райони (2019 г.);
- емисии на въглероден диоксид от изгаряне на горива от домакинствата (средно за периода 2016—2018 г.);
- процентът на домакинствата, изложени на риск от бедност, които имат просрочени плащания за комунални услуги (2019 г.);
- общ брой население (2019 г.);
- брутният национален доход (БНД) на глава от населението на държавата членка, измерен чрез стандарта за покупателна способност (2019 г.);
- делът на референтните емисии по член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/842 за източниците на емисии 1A3b, 1A4a и 1A4b, установени в Насоките на МКИК относно националните инвентаризации на парниковите газове от 2006 г. (средна стойност за периода 2016—2018 г.), цялостно преразгледани съгласно член 4, параграф 3 от посочения регламент.

Максималният размер на разпределените финансови средства на държава членка по линия на Фонда (МРРФС<sub>i</sub>) се определя по следната формула:

$$\text{МРРФС}_i = \alpha_i \times (\text{МС})$$

където:

Максималната сума (МС) за изпълнението на Фонда е посочената в член 10, параграф 1, а  $\alpha_i$  е делът на държавата членка  $i$  в максималната сума, определен въз основа на следните стъпки:

$$\alpha_i = (50 \% \times \beta_i + 50 \% \times \lambda_i) \times \frac{\text{GNI}_{\text{EU}}^{\text{PC}}}{\text{GNI}_i^{\text{PC}}}$$

При

$$\beta_i = \min\left(\frac{\text{rural pop}_i}{\text{rural pop}_{\text{EU}}}, \frac{\text{pop}_i}{\text{pop}_{\text{EU}}} \times f_i\right)$$

$$\lambda_i = \gamma_i \times \delta_i$$

$$\gamma_i = \frac{\text{HCO2}_i}{\text{HCO2}_{\text{EU}}}$$

$$\delta_i = \min\left(\frac{\text{arrears}_i}{\text{arrears}_{\text{EU}}}, f_i\right)$$

$$f_i = 1, \text{ ако } \text{GNI}_i^{\text{PC}} \geq \text{GNI}_{\text{EU}}^{\text{PC}}; f_i = 2,5, \text{ ако } \text{GNI}_i^{\text{PC}} < \text{GNI}_{\text{EU}}^{\text{PC}}$$

Където за всяка държава членка  $i$ :

$\text{rural pop}_i$  е изложеното на риск от бедност население на държавата членка  $i$ , живеещо в селски райони;

$\text{rural pop}_{\text{EU}}$  е сумата на изложеното на риск от бедност население на държавите членки на ЕС-27, живеещо в селски райони;

$\text{pop}_i$  е населението на държавата членка  $i$ ;

$\text{pop}_{\text{EU}}$  е сумата на населението на държавите членки на ЕС-27;

$\text{HCO2}_i$  са емисиите на въглероден диоксид от изгаряне на горива от домакинствата на държавата членка  $i$ ;

$\text{HCO2}_{\text{EU}}$  е сумата от емисиите на въглероден диоксид от изгаряне на горива от домакинствата на държавите членки на ЕС-27;

$atgear_i$  е процентът на домакинствата в държавата членка  $i$ , изложени на риск от бедност, които са с просрочени плащания за комунални услуги;

$atgear_{EU}$  е процентът на домакинствата в ЕС-27, изложени на риск от бедност, които са с просрочени плащания за комунални услуги;

$GNI_i^{PC}$  е БНД на глава от населението на държавата членка  $i$ ;

$GNI_{EU}^{PC}$  е БНД на глава от населението на ЕС-27.

Стойностите на  $\beta_i$  за държавите членки, които имат БНД на глава от населението под стойността му за ЕС-27 и за които  $\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}$  е минималният компонент, се коригират пропорционално, така че сумата на  $\beta_i$  за всички държави членки да е равна на 100 %. Всички  $\lambda_i$  се коригират пропорционално, така че тяхната сума да е равна на 100 %.

За всички държави членки  $\alpha_i$  не може да бъде по-малко от 0,07 % от максималната сума, посочена в член 10, параграф 1. Стойностите на  $\alpha_i$  за всички държави членки с  $\alpha_i$  над 0,07 % се коригират пропорционално, така че сумата от всички  $\alpha_i$  да е равна на 100 %.

За държавите членки с БНД на глава от населението под 90 % от стойността за EU-27,  $\alpha_i$  не може да бъде по-ниско от дела на референтните емисии по член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/842 за източниците на емисии 1A3b, 1A4a и 1A4b, както са установени в Насоките на МКИК относно националните инвентаризации на парниковите газове от 2006 г. за средната стойност за периода 2016—2018 г., цялостно преразгледани съгласно член 4, параграф 3 от посочения регламент. Стойностите на  $\alpha_i$  за държавите членки с БНД на глава от населението над средната стойност за ЕС-27 се коригират пропорционално, така че сумата от всички  $\alpha_i$  да е равна на 100 %.

## ПРИЛОЖЕНИЕ II

Максимален размер на разпределените финансови средства за всяка държава членка по линия на Фонда  
съгласно членове 10 и 14

Когато посочената в приложение I методика се приложи за сумите по член 10, параграф 1, в резултат се получава посоченият по-долу дял и максимален размер на разпределените финансови средства за всяка държава членка.

Всички суми по член 10, параграф 3 се покриват пропорционално в рамките на максималния размер на разпределените финансови средства за всяка държава членка.

Максимален размер на разпределените финансови средства по държави членки			
Държава членка	Дял от общия размер в %	ОБЩО 2026—2032 г. (в евро по текущи цени)	
		Съгласно член 10, параграф 1, първа и втора алинея	Съгласно член 10, параграф 1, трета алинея
		Белгия	2,55
България	3,85	2 499 490 282	2 099 571 836
Чехия	2,40	1 562 617 717	1 312 598 882
Дания	0,50	324 991 338	272 992 724
Германия	8,18	5 317 778 511	4 466 933 949
Естония	0,29	186 244 570	156 445 439
Ирландия	1,02	663 390 868	557 248 329
Гърция	5,52	3 586 843 608	3 012 948 631
Испания	10,52	6 837 784 631	5 743 739 090
Франция	11,19	7 276 283 944	6 112 078 513
Хърватия	1,94	1 263 071 899	1 060 980 395
Италия	10,81	7 023 970 924	5 900 135 577
Кипър	0,20	131 205 466	110 212 591
Латвия	0,71	463 676 528	389 488 284
Литва	1,02	664 171 367	557 903 948
Люксембург	0,10	66 102 592	55 526 177
Унгария	4,33	2 815 968 174	2 365 413 267
Малта	0,07	45 500 000	38 220 000
Нидерландия	1,11	720 463 632	605 189 451
Австрия	0,89	578 936 189	486 306 399
Полша	17,60	11 439 026 446	9 608 782 215
Португалия	1,88	1 223 154 017	1 027 449 374
Румъния	9,25	6 012 677 290	5 050 648 923
Словения	0,55	357 971 733	300 696 256
Словакия	2,35	1 530 553 074	1 285 664 582

Максимален размер на разпределените финансови средства по държави членки			
Държава членка	Дял от общия размер в %	ОБЩО 2026—2032 г. (в евро по текущи цени)	
		Съгласно член 10, параграф 1, първа и втора алинея	Съгласно член 10, параграф 1, трета алинея
Финландия	0,54	348 132 328	292 431 155
Швеция	0,62	400 386 447	336 324 616
ЕС-27	100 %	65 000 000 000	54 600 000 000



## ПРИЛОЖЕНИЕ III

## Основни изисквания относно системата за вътрешен контрол на държавата членка

1. Държавата членка осигурява ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол в съответствие със своята институционална, правна и финансова рамка, включително разделяне на функциите и правила за отчитане, надзор и контрол.

Това включва:

- а) определяне на органите, на които е възложено изпълнението на плана и разпределянето на съответните отговорности и функции;
- б) определяне на органа или органите, които отговарят за подписването на декларация за управлението, придружаваща исканията за плащане;
- в) процедури, гарантиращи, че този орган или тези органи ще се уверят, че са постигнати заложените в плана междинни цели и целеви стойности и че средствата са били управлявани в съответствие с всички приложими правила, и по-специално правилата относно избягването на конфликти на интереси и предотвратяването на измами, корупция и двойно финансиране;
- г) подходящо разделяне на съответните функции за управление и за одит.

2. Държавата членка ръководи ефективното изпълнение на пропорционални мерки против измами и корупция и взема всички необходими мерки за ефективно избягване на конфликт на интереси.

Това включва:

- а) подходящи мерки за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция и конфликти на интереси, както и за избягване на двойно финансиране, и предприемане на действия по съдебен ред за възстановяване на незаконно присвоени средства;
- б) оценка на риска от измами и определяне на подходящи мерки за борба с измамите.

3. Държавата членка поддържа подходящи процедури за изготвяне на декларацията за управление и на обобщението на одитите, извършени на национално равнище.

Това включва:

- а) ефективна процедура за изготвяне на декларацията за управление, документиране на обобщените резултати от одитите и поддържане на необходимата информация за одитна следа;
- б) ефективни процедури, гарантиращи надлежно докладване за всички случаи на измами, корупция и конфликт на интереси и за тяхното коригиране чрез възстановяване на сумите.

4. За да набави необходимата информация, държавата членка осигурява подходящи проверки на управлението, включително процедури за проверка на постигането на междинните цели и целевите стойности и спазването на хоризонталните принципи за разумно финансово управление.

Това включва:

- а) подходящи проверки на управлението, чрез които изпълняващите органи проверяват постигането на междинните цели и целевите стойности на Фонда (например документни проверки, проверки на място);
- б) подходящи проверки на управлението, чрез които изпълняващите органи да се уверят, че липсват сериозни нередности, а именно измами, корупция и конфликт на интереси, както и двойно финансиране (например документни проверки, проверки на място).

5. Държавата членка провежда подходящи и независими одити на системите и операциите в съответствие с международно приетите стандарти за одит.

Това включва:

- а) определяне на органа или органите, които ще извършват одити на системите и операциите, и на начина за осигуряване на функционална независимост на тези органи;

- б) отпускане на достатъчно ресурси на този орган или тези органи за целите на Фонда;
  - в) ефективни действия на органа или органите за справяне с риска от измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране, както чрез одити на системите, така и чрез одити на операциите.
6. Държавата членка поддържа ефективна система, осигуряваща съхраняване на цялата информация и всички документи, необходими за целите на одитна следа.

Това включва:

- а) ефективно събиране, запис и съхраняване в електронна система на данните относно крайните получатели на мерките и инвестициите, необходими за постигането на междинните цели и целевите стойности;
  - б) достъп за Комисията, OLAF, Европейската сметна палата и — по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 — Европейската прокуратура, до данните относно крайните получатели.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Общи показатели за индикативните междинни цели и целеви стойности за социалните планове за климата на държавите членки, посочени в член 6, параграф 1, буква м), извършване на мониторинг от държавата членка на изпълнението на нейния план, посочен в член 24, параграф 1, и оценка от Комисията на напредъка по отношение на целите на Фонда, посочена в член 24, параграф 4

Мерките и инвестициите могат да допринесат за повече от един общ показател. Ако планът на дадена държава членка не съдържа мярка или инвестиция, допринасяща за някои от показателите, държавата членка може да посочи „неприложимо“.

Номер	Общ показател, свързан с подкрепа от Фонда	Обяснение	Единица
Сектор „Сгради“			
Показатели за контекста			
1	Брой на уязвимите домакинства	В съответствие с определението в член 2, точка 10.	Брой домакинства
2	Брой домакинства в енергийна бедност	В съответствие с определението в член 2, точка 1.	Брой домакинства
Показатели за крайния продукт			
3	Брой на уязвимите домакинства, които са се възползвали от поне една структурна мярка за намаление на емисиите си в сектор „Сгради“	В съответствие с член 2, точка 10 и член 8, параграф 1. Само мерки, които се дължат на подкрепа по линия на Фонда.	Брой домакинства
4	Брой на сградите, преминали основно саниране (т.е. саниране, което преобразува сграда или обособена част от сграда а) преди 1 януари 2030 г. — в сграда с почти нулево потребление на енергия, б) считано от 1 януари 2030 г. — в сграда с нулеви емисии)	Показателят отчита броя на сградите и съответната застроена площ, които се санират изцяло или частично, въз основа на подкрепата чрез мерки и инвестиции по линия на Фонда, където „санирането на сгради“ е определено в член 2, точка 13. Освен това показателят разграничава сградите въз основа на техния клас на сертификат за енергийни характеристики и посочва конкретно колко сгради с най-лоши характеристики са били санирани.	Сградни единици
5	Разгънатата използвана застроена площ на сградите, преминали основно саниране (т.е. саниране, което преобразува сграда или обособена част от сграда а) преди 1 януари 2030 г. — в сграда с почти нулево потребление на енергия, б) считано от 1 януари 2030 г. — в сграда с нулеви емисии)		Санирана застроена площ (m <sup>2</sup> /година)
6	Брой на сградите, преминали друго енергийно саниране (т.е. всички видове енергийно саниране, с изключение на основното саниране, да се докладват по-горе)		Сградни единици
7	Разгънатата използвана застроена площ на сградите, преминали друго енергийно саниране (т.е. всички видове енергийно саниране, с изключение на основното саниране, да се докладват по-горе)		Санирана застроена площ (m <sup>2</sup> /година)

Номер	Общ показател, свързан с подкрепа от Фонда	Обяснение	Единица
8	Подмяна на отоплителна инсталация, работеща с изкопаеми горива, с уред на основата на енергия от възобновяеми източници и/или високоефективна инсталация въз основа на класа на енергийния етикет, определен в съответния нормативен акт.	Тези действия отговарят на показателя за енергия от възобновяеми източници на ЕС и на индикативния дял на възобновяемата енергия (в крайно енергийно потребление), определени на национално равнище в сектор „Сгради“ съгласно съответната разпоредба на Директива (ЕС) 2018/2001. Отоплителните и охладителните системи на основата на енергия от възобновяеми източници и електроенергията от възобновяеми източници могат да допринесат за този целеви показател. Тези действия ще допринесат и за постигането на целевата стойност за отопление и охлаждане чрез енергия от възобновяеми източници съгласно съответната разпоредба на посочената директива. Това се отнася само до допълнителни заместители на отоплителни инсталации, работещи с изкопаеми горива, които се дължат на подкрепа от Фонда.	Брой на заменените инсталации за отопление, работещи с изкопаеми горива (например с термопомпа или слънчева топлинна инсталация)
9	Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници	Брой и капацитет на покривните фотоволтаични и слънчеви термални колектори или фотоволтаични термални панели (PVT); брой и капацитет на термопомпите; брой и капацитет на други технологии за отопление и охлаждане на помещения с енергия от възобновяеми източници, включително котли на основата на енергия от възобновяеми източници. Отнася се само до допълнителен оперативен капацитет, който се дължи на подкрепата на Фонда.	MW
10			брой единици
Показатели за резултатите			
11	Намаляване на броя на уязвимите домакинства	Намаляване на броя на уязвимите домакинства в резултат на мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда.	%
12	Очаквано намаление на емисиите на парникови газове в сектор „Сгради“	Намаление на емисиите на парникови газове в сектор „Сгради“, предизвикано от мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда. Емисиите в сектор „Сгради“ се определят като емисиите, обхванати от глава IVa от Директива 2003/87/ЕО (за сектор „Сгради“ — източници на емисии 1A4a и 1A4b, както са установени в Насоките на МКИК относно националните инвентаризации на парниковите газове от 2006 г.).	ktCO <sub>2e</sub>
13	Намаляване на броя на домакинствата в енергийна бедност	Намаляване на броя на домакинствата в енергийна бедност в резултат на мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда. Държавите членки, за които се отнася член 3, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 2018/1999, включват, съгласно член 24, буква б) от посочения регламент, в своя интегриран национален доклад за напредъка в областта на енергетиката и климата количествена информация за броя на домакинствата в енергийна бедност. Държавите членки могат да използват, без да се ограничават до тях, показателите, налични в Статистическата служба на Европейския съюз (Евростат), установени като подходящи в Препоръка (ЕС) 2020/1563 на Комисията от 14 октомври 2020 г. относно енергийната бедност <sup>(1)</sup> , изброени в образеца с данни за интегрираните национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата.	%

<sup>(1)</sup> ОВ L 357, 27.10.2020 г., стр. 35.

Номер	Общ показател, свързан с подкрепа от Фонда	Обяснение	Единица
		Показателят не отчита колективни жилища като болници, домове за полагане на грижи, затвори, военни казарми, религиозни институции, пансиони, работнически общежития и др.	
14	Реализирани икономии в годишното първично енергийно потребление	За тази цел реализираните икономии на енергия се изчисляват само въз основа на финансовата подкрепа от Фонда. Държавите членки докладват за годишното намаление на крайното/първичното енергийно потребление, постигнато сред уязвимите домакинства, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо — хората, живеещи в социални жилища, съгласно съответните разпоредби на Директивата на Европейския парламент и на Съвета относно енергийната ефективност (преработен текст), което се дължи на подкрепа от Фонда и допълва намалението, постигнато по линия на националния фонд за енергийна ефективност съгласно съответните разпоредби на посочената директива, включително подкрепата посредством механизми за задължения за енергийна ефективност и алтернативни мерки на политиката съгласно съответната разпоредба на посочената директива и включително интервенциите, предприети с цел спазване на минимални стандарти за енергийните характеристики съгласно съответните разпоредби на посочената директива.	MWh/годишно
15			kWh/m <sup>2</sup> (ако има разгъната застроена площ)
16	Реализирани икономии в годишното крайно енергийно потребление	Базовото равнище е годишното крайно и първично енергийно потребление преди интервенцията, а постигнатият резултат съответства на годишното крайно и първично енергийно потребление за годината след интервенцията. Икономии на енергия в отделните сгради се документират въз основа на сертификати за енергийни характеристики или други критерии за определяне на целевите или реализираните икономии на енергия, посочени в съответната разпоредба на Директивата на Европейския парламент и на Съвета относно енергийните характеристики на сградите (преработен текст).	kWh/m <sup>2</sup> (ако има разгъната застроена площ)
17			MWh/годишно
Сектор на автомобилния транспорт			
Показатели за контекста			
18	Брой на уязвимите ползватели на транспорт	В съответствие с определението в член 2, точка 12.	Брой домакинства
19	Брой на домакинствата в транспортна бедност	В съответствие с определението в член 2, точка 2.	Брой домакинства
Показатели за крайния продукт			
20	Брой на уязвимите ползватели на транспорт, които са се възползвали от поне една структурна мярка за намаление на техните емисии в сектора на автомобилния транспорт	В съответствие с член 2, точка 12 и член 8, параграф 1. Само мерки, които се дължат на подкрепа по линия на Фонда.	Брой домакинства

Номер	Общ показател, свързан с подкрепа от Фонда	Обяснение	Единица
21	Покупки на превозни средства с нулеви емисии	Брой на превозните средства с нулеви емисии, подпомагани от мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда.	Дял на превозните средства с нулеви емисии
22	Покупки на превозни средства с ниски емисии	Брой на превозните средства с ниски емисии, подпомагани от мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда.	Брой на превозните средства с ниски емисии
23	Закупуване на велосипеди и превозни средства за микромобилност	Брой велосипеди и превозни средства за микромобилност, подпомагани от мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда.	Брой велосипеди и превозни средства за микромобилност
24	Допълнителна инфраструктура за алтернативни горива (точки за презареждане с гориво/зарядни точки)	Брой точки за презареждане с гориво и зарядни точки (нови или модернизирани) за превозни средства с нулеви и ниски емисии, подпомагани от мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда, с допълнителен акцент върху отдалечените райони. Термините „алтернативно гориво“, „зарядна точка“ и „точка за презареждане с гориво“ имат същото значение като определенията на тези термини в Регламента на Европейския парламент и на Съвета за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива и за отмяна на Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета. Данните за показателя се събират и докладват отделно за i) зарядни точки; и ii) точки за презареждане с гориво. Като част от последните iii) точките за презареждане с водород се докладват отделно.	Брой точки за презареждане с гориво и зарядни точки
25	Намалени или безплатни билети за обществен транспорт	Брой на ползвателите на обществен транспорт, подпомагани от мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда. Данните за показателя се събират и отчитат отделно за i) намалени; и ii) безплатни билети.	Брой ползватели
26	Допълнителни решения за споделена мобилност и мобилност по заявка	Брой на ползвателите на решения за споделена мобилност и мобилност по заявка, подпомагани от мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда.	Брой ползватели
27			Единици
28	Специализирана велосипедна инфраструктура, за която се отпуска подпомагане	Дължина на специалната велосипедна инфраструктура, новопостроена или значително модернизирана по проекти, подпомагани по линия на Фонда. Специалната велосипедна инфраструктура включва велосипедни съоръжения, отделени от пътищата за движение на превозни средства или други части от същия път чрез структурни средства (като бордюри и прегради), велосипедни улици, велосипедни тунели и други. За велосипедна инфраструктура с отделни еднопосочни ленти (например от всяка страна на пътя) дължината се измерва като дължина на лентата за движение.	Брой километри
Показатели за резултатите			
29	Намаляване на броя на уязвимите ползватели на транспорт	Намаляване на броя на уязвимите ползватели на транспорт в резултат на мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда.	%

Номер	Общ показател, свързан с подкрепа от Фонда	Обяснение	Единица
30	Намаляване на броя на домакинствата в транспортна бедност	Намаляване на броя на домакинствата в транспортна бедност в резултат на мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда.	%
31	Намаление на емисиите на парникови газове от сектора на автомобилния транспорт	Държавите членки докладват за намаляването на емисиите на парникови газове в сектора на автомобилния транспорт, предизвикано от мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда. Емисиите в сектора на автомобилния транспорт се определят като емисиите, обхванати от глава IVa от Директива 2003/87/ЕО (за сектора на автомобилния транспорт — източници на емисии 1A3b, както са установени в Насоките на МКИК относно националните инвентаризации на емисиите на парникови газове от 2006 г.).	ktCO <sub>2e</sub>

Микропредприятия (както в сектор „Сгради“, така и в сектора на автомобилния транспорт)

Показатели за контекста

32	Брой на уязвимите микропредприятия	В съответствие с определението в член 2, точка 11.	Брой микропредприятия
----	------------------------------------	--	-----------------------

Показатели за крайния продукт

33	Брой на уязвимите микропредприятия, които са се ползвали от поне една структурна мярка за намаление на емисиите си в сектор „Сгради“ и сектора на автомобилния транспорт	В съответствие с член 2, точка 11 и член 8, параграф 1. Само мерки, които се дължат на подкрепа по линия на Фонда.	Брой микропредприятия
----	--	--	-----------------------

Показатели за резултатите

34	Намаляване на броя на уязвимите микропредприятия	Намаляване на броя на уязвимите микропредприятия в резултат на мерки и инвестиции, финансирани по линия на Фонда.	%
----	--	---	---

Временно директно подпомагане на доходите

Показатели за контекста

35	Дял на временното пряко подпомагане на доходите в общите разходи за социалните планове за климата	В съответствие с член 4, параграф 3 и член 10.	%
----	---	--	---

Показатели за крайния продукт

36	Брой на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт, които са получили временно пряко подпомагане на доходите	Показателят посочва броя на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт, които са получили временно пряко подпомагане на доходите, като по този начин се отчитат всички крайни получатели на временното пряко подпомагане на доходите, изплатено по линия на Фонда. Данните за показателя се събират и докладват отделно за уязвимите домакинства и за уязвимите ползватели на транспорт в съответствие с член 2, точка 10, член 2, точка 12 и член 4, параграф 3.	Брой на уязвимите домакинства (единица: домакинства)
37			Брой на уязвимите ползватели на транспорт (единица: домакинства)

Номер	Общ показател, свързан с подкрепа от Фонда	Обяснение	Единица
Показатели за резултатите			
38	Средно временно пряко подпомагане на доходите на уязвимо домакинство и уязвим ползвател на транспорт	Показателят дава информация за средния размер на временното пряко подпомагане на доходите, получено по линия на Фонда за уязвимо домакинство и уязвим ползвател на транспорт.	EUR/домакинство (сектор „Сгради“)
39			EUR/домакинство (сектор на автомобилния транспорт)



## ПРИЛОЖЕНИЕ V

Образец за социалните планове за климата, посочен в член 6, параграф 7

## Съдържание

1. ПРЕГЛЕД И ПРОЦЕС НА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ПЛАН ЗА КЛИМАТА .....	43
1.1. Резюме .....	43
1.2. Преглед на настоящата ситуация в областта на политиките .....	43
1.3. Процес на обществените консултации .....	43
2. ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ И ИНВЕСТИЦИИТЕ, МЕЖДИННИТЕ ЦЕЛИ И ЦЕЛЕВИТЕ СТОЙНОСТИ .....	44
2.1. КОМПОНЕНТ [1][2]: [сектор „Сгради“] [транспортен сектор] .....	44
i) Описание на компонента .....	44
ii) Описание на мерките и инвестициите по компонента .....	44
iii) Ненанасяне на значителни вреди .....	44
iv) Междинни цели, целеви стойности и график .....	45
v) Финансиране и разходи .....	45
vi) Обосновка за субекти бенефициери, различни от уязвими домакинства, уязвими микропредприятия и уязвими ползватели на транспорт (ако е приложимо) .....	45
vii) Прогнозни общи разходи за компонента .....	46
viii) Сценарий в случай на по-късно задействане на системата за търговия с емисии .....	46
2.2. КОМПОНЕНТ [3]: пряко подпомагане на доходите .....	46
i) Описание на компонента .....	46
ii) Описание на мерките по компонента .....	46
iii) Междинни цели и целеви стойности за мерките за пряко подпомагане на доходите .....	47
iv) Обосновка на мерките .....	47
v) Разходи за мерките .....	47
vi) Обосновка за субектите бенефициери, различни от уязвими домакинства и уязвими ползватели на транспорт (ако е приложимо) .....	47
vii) Прогнозни разходи в плана за компонента за временно пряко подпомагане на доходите .....	48
viii) Сценарий в случай на по-късно задействане на системата за търговия с емисии .....	48
2.3. Техническа помощ .....	48
2.4. Прехвърляне към програми, изпълнявани при условията на споделено управление .....	48
2.5. Прогнозни общи разходи за плана .....	48
3. АНАЛИЗ И ЦЯЛОСТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ .....	49
3.1. Определения .....	49
3.2. Прогнозирано въздействие върху уязвимите групи .....	49
3.3. Прогнозно въздействие на планираните мерки и инвестиции .....	49
4. ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ, ДОПЪЛНЯЕМОСТ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА.....	50
4.1. Мониторинг и изпълнение на плана .....	50
4.2. Съгласуваност с други инициативи .....	50
4.3. Взаимно допълване на финансирането .....	50

---

4.4. Допълняемост .....	50
4.5. Географски особености .....	51
4.6. Предотвратяване на корупцията, измамите и конфликтите на интереси .....	51
4.7. Информация, комуникация и видимост .....	51

## 1. ПРЕГЛЕД И ПРОЦЕС НА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ПЛАН ЗА КЛИМАТА

### 1.1. Резюме

Контекстът на екологичния преход в държавата членка със специален акцент върху основните предизвикателства, пораждани от социалното въздействие на включването на емисиите на парникови газове от секторите на сградите и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, и предложените в плана начини за справяне с тези предизвикателства.

Обзорна таблица, обобщаваща основните цели на плана, заедно с прогнозните общи разходи за плана, включително приноса от Фонда, националния принос и ресурсите от програмите, изпълнявани при условията на споделено управление, които ще бъдат прехвърлени към Фонда, разпределени в трите области на интервенция: мерки и инвестиции за сектор „Сгради“, мерки и инвестиции за сектора на автомобилния транспорт и мерки за пряко подпомагане на доходите въз основа на образеца по-долу:

Област на интервенция	Общи разходи (в абсолютна стойност и % от общото финансиране) по източници на финансиране	Преглед на основните планирани мерки и инвестиции	Цели на мерките и инвестициите	Въздействие на мерките и инвестициите	
				Намаляване на броя на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт (единица: домакинства)	Намаление на емисиите на CO <sub>2</sub>
Сектор „Сгради“					
Сектор на автомобилния транспорт					
Временно пряко подпомагане на доходите					
Техническа помощ (член 8, параграф 3)					
Принос за инструмента за техническа подкрепа (член 11, параграф 3)					
Принос за раздел „Държави членки“ в InvestEU (член 11, параграф 3)					

### 1.2. Преглед на настоящата ситуация в областта на политиките

Информация за настоящите национални политики в областта на енергетиката и климата и как те се прилагат в национален контекст, със специален акцент върху секторите на сградите и автомобилния транспорт и върху най-уязвимите групи.

### 1.3. Процес на обществените консултации

Обобщение на процеса на консултации с местните и регионалните органи, социалните партньори, организациите на гражданското общество, младежките организации и други заинтересовани страни, осъществяван в съответствие с националната правна рамка, при подготовката и, когато е възможно, изпълнението на плана, като се включват обхватът, видът и графикът на дейностите в рамките на консултациите, както и описание на начина, по който мненията на заинтересованите страни са отразени в плана.

## 2. ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ И ИНВЕСТИЦИИТЕ, МЕЖДУИННИТЕ ЦЕЛИ И ЦЕЛЕВИТЕ СТОЙНОСТИ

Информация относно всеки компонент за трите области на плана поотделно:

- сектор „Сгради“;
- сектор на автомобилния транспорт;
- временно пряко подпомагане на доходите.

Компонентът може да включва няколко подкомпонента, насочени към конкретно предизвикателство или нужда. Всеки компонент или подкомпонент може да включва една или няколко тясно свързани или взаимозависими мерки или инвестиции.

## 2.1. КОМПОНЕНТ [1][2]: [сектор „Сгради“] [транспортен сектор]

Информация за компонента:

## i) Описание на компонента

Поле за резюме:

Поле за резюме за компонент [1] [2] [сектор „Сгради“] [транспортен сектор]  
 Област на интервенция: [сектор „Сгради“] [транспортен сектор]  
 Цел:  
 Мерки и инвестиции:  
 Прогнозни общи разходи: xx EUR, от които  
 Разходи, които се иска да бъдат покрити от Фонда: XX EUR  
 Разходи, които трябва да бъдат покрити от националния принос: XX EUR

## ii) Описание на мерките и инвестициите по компонента

Подробно описание на компонента и свързаните с него специфични мерки и инвестиции, както и техните взаимовръзки и полезни взаимодействия, като са обхванати следните елементи:

- ясен и основан на доказателства анализ на съществуващите предизвикателства и начина, по който те се преодоляват чрез мерките и инвестициите;
- естеството, вида и размера на мярката или инвестицията, които могат да включват допълнителни мерки за техническа подкрепа в съответствие с член 11, параграф 4, като се посочва дали става въпрос за нова или съществуваща мярка или инвестиция, предназначена да бъде разширена с подкрепата от Фонда;
- подробна информация за целта на мярката или инвестицията и за това към кого и какво е насочена; обяснение на начина, по който мярката и инвестицията биха допринесли ефективно за постигането на целите на Фонда в рамките на цялостното определяне на съответните политики на дадена държава членка, и как ще намалят зависимостта от изкопаеми горива;
- описание на начина, по който се изпълнява мярката или инвестицията (средства за изпълнение), като се държи сметка за административния капацитет на държавата членка на централно и, когато е приложимо, регионално и местно равнище, с обяснение как ресурсите ще бъдат усвоени своевременно и как се насочват към поднационални равнища, ако е приложимо;
- обяснение на начина, по който мярката или инвестицията ще бъдат насочени към преодоляването на неравенството между половете, ако е приложимо;
- график за изпълнение на мярката или инвестицията; за подпомагане във връзка с превозни средства с ниски емисии — срок за постепенно намаляване на това подпомагане.

## iii) Ненанасяне на значителни вреди

Информация за това как мерките и инвестициите, включени в компонента, съответстват на принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852. Комисията ще предостави технически насоки съгласно член 6, параграф 5 от настоящия регламент.

## iv) Междинни цели, целеви стойности и график

Информация за всяка междинна цел и целева стойност, която ще отразява напредъка по мерките за изпълнение и инвестициите по този компонент, както следва:

- защо е избрана конкретната междинна цел или целева стойност;
- какво измерва междинната цел или целевата стойност;
- как ще се извършва измерването, каква методика и източник ще бъдат използвани и как ще бъде обективно проверено правилното постигане на междинната цел или целевата стойност;
- какво е базовото равнище (отправна точка) и какво равнище или конкретно достижение трябва да бъде постигнато;
- кога ще бъде постигнато (по тримесечия и години);
- кой и коя институция ще отговорят за изпълнението, измерването и докладването.

Таблица, съдържаща междинните цели, целевите стойности и графика за компонентите със следната информация:

Пореден номер	Наименование на мярката/инвестицията	Междинна цел или целева стойност	Наименование на междинната цел/целевата стойност	Качествени показатели (междинни цели)	Количествени показатели (целеви стойности)			График на постигането		Описание на всяка междинна цел и целева стойност
					Единица/мярка/-инвестиция	Базово равнище	Обща цел	Тримесечие	Година	

## v) Финансиране и разходи

Информация и обяснение за прогнозните общи разходи за компонента и за всяка мярка и инвестиция, подкрепени с подходяща обосновка, включително:

- използваната методика, направените допускания (напр. относно единичните разходи, разходите за вложените ресурси) и обосновката на тези допускания;
- примерния подробен график, в рамките на който се очаква да бъдат направени тези разходи;
- информация за националния принос към общите разходи за мерките и инвестициите;
- информация за това какво финансиране от други инструменти на Съюза се предвижда или би могло да се предвиди във връзка със същия компонент;
- информация относно предвижданото финансиране от частни източници и целевото равнище на ливъридж, ако е приложимо;
- обосновка на надеждността и основателността на прогнозните разходи, когато е необходимо, като се вземат предвид националните особености.

## vi) Обосновка за субекти бенефициери, различни от уязвими домакинства, уязвими микропредприятия и уязвими ползватели на транспорт (ако е приложимо)

Ако подпомагането от Фонда се предоставя чрез публични или частни субекти, различни от уязвими домакинства, уязвими микропредприятия или уязвими ползватели на транспорт, обяснение на мерките или инвестициите, които тези субекти ще въведат и как в крайна сметка тези мерки и инвестиции ще бъдат в полза на уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт.

Ако подпомагането от Фонда се предоставя чрез финансови посредници, описание на мерките, които държавата членка възнамерява да приеме, за да гарантира, че тези финансови посредници прехвърлят цялата полза на крайните получатели.

## vii) Прогнозни общи разходи за компонента

Попълване на таблицата за прогнозните разходи за мерките и инвестициите, включени в компонента, в съответствие с образаца, предоставен по-долу:

Пореден номер	Свързана мярка (мярка или инвестиция)	Относим период		Прогнозни разходи, за които се иска финансиране от Фонда							
				Обща поискана сума	Разбивка по години, ако е налице:						
		От дата:	До дата:		Сума (млн. EUR)	2026г- .	2027г- .	2028г- .	2029г- .	2030 г.	2031г- .

## viii) Сценарий в случай на по-късно задействане на системата за търговия с емисии

Описание и количествено определяне на необходимите корекции на мерките, инвестициите, междинните цели, целевите стойности, размера на националния принос и всеки друг имащ отношение елемент от плана, произтичащи от отлагането на задействането на системата за търговия с емисии, установена съгласно глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, в съответствие с член 30к от посочената директива.

Отделна версия на резюмето, таблицата с междинните цели, целевите стойности и графика и таблицата с прогнозните разходи.

## 2.2. КОМПОНЕНТ [3]: пряко подпомагане на доходите

Информация за компонента за пряко подпомагане на доходите:

## i) Описание на компонента

Поле за резюме:

<p>Поле за резюме за компонент 3 — пряко подпомагане на доходите</p> <p>Област на интервенция: пряко подпомагане на доходите</p> <p>Обща цел:</p> <p>Мерки:</p> <p>Прогнозни общи разходи: xx EUR, от които</p> <p>Разходи, за които е поискано да бъдат покрити от Фонда: xx EUR</p> <p>Разходи, които трябва да бъдат покрити от националния принос: xx EUR</p>
---

## ii) Описание на мерките по компонента

Подробно описание на компонента и свързаните с него специфични мерки, както и техните взаимовръзки и полезни взаимодействия, включително:

- ясен и основан на доказателства анализ на съществуващите предизвикателства и какви мерки се предприемат за преодоляването им, и целите на подпомагането;
- характера, вида и размера на подпомагането;
- подробна информация относно крайните получатели на подпомагането и критериите, използвани за тяхното идентифициране;
- графикът за намаляване на прякото подпомагане на доходите в съответствие с графика на Фонда, включително конкретна крайна дата за подпомагането;
- обяснение на начина, по който подпомагането ще бъде насочено към преодоляване на неравенството между половете, ако е приложимо;
- описание на начина на изпълнение на подпомагането;
- информация за националния принос към разходите за мерките.

## iii) Междинни цели и целеви стойности за мерките за пряко подпомагане на доходите

Информация за всяка междинна цел и целева стойност, която ще отразява напредъка по изпълнението на този компонент, както следва:

- защо е избрана конкретната междинна цел или целева стойност;
- какво измерва междинната цел или целевата стойност;
- как ще се извършва измерването, каква методология и източник ще бъдат използвани и как ще бъде обективно проверено правилното постигане на междинната цел или целевата стойност;
- какво е базовото равнище (отправна точка) и какво равнище или конкретно достижение трябва да бъде постигнато;
- в какъв срок ще бъде постигнато;
- кой и коя институция ще отговаря за изпълнението, измерването и докладването.

Таблица, съдържаща междинните цели, целевите стойности и графика за мерките за временно пряко подпомагане на доходите, като образецът е представен по-долу:

Пореден номер	Мярка	Междинна цел или целева стойност	Наименование на междинната цел /целевата стойност	Качествени показатели (междинни цели)	Количествени показатели (целеви стойности)			График за постигането		Описание на всяка междинна цел и целева стойност
					Единица мярка	Базово равнище	Обща цел	Тримесечие	Година	

## iv) Обосновка на мерките

Обосновка за необходимостта от временно пряко подпомагане на доходите въз основа на критериите, определени в член 6, параграф 1 и член 8, параграф 2:

- количествена оценка и качествено обяснение на начина, по който се очаква съдържащите се в плана мерки да намалят енергийната и транспортната бедност и уязвимостта на домакинствата и ползвателите на транспорт по отношение на увеличаването на цените на автомобилния транспорт и горивата за отопление;
- обосновка на предложения график за намаляване на временното пряко подпомагане на доходите и условията, при които то вече не се прилага;
- описание на начина, по който структурните мерки и инвестиции са насочени и към групите получатели, на които се предоставя временно пряко подпомагане на доходите с цел ефективното им извеждане от енергийна и транспортна бедност, и описание на взаимното допълване на временното пряко подпомагане на доходите със структурни мерки и инвестиции в подкрепа на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт.

## v) Разходи за мерките

Информация за прогнозните общи разходи за компонента, подкрепена с подходяща обосновка, включваща:

- използваната методология, направените допускания и обосновката на тези допускания;
- сравнителните данни за действителните разходи, ако подобни мерки за подкрепа са били прилагани в миналото;
- информация за това какво финансиране от други инструменти на Съюза се предвижда или би могло да се предвиди във връзка със същото подпомагане;
- подходяща подробна обосновка за надеждността и основателността на прогнозните разходи, включително всички използвани данни или доказателства, приложени към плана.

## vi) Обосновка за субектите бенефициери, различни от уязвими домакинства и уязвими ползватели на транспорт (ако е приложимо)

Ако подпомагането от Фонда се предоставя чрез публични или частни субекти, различни от уязвими домакинства или уязвими ползватели на транспорт, обяснение на видовете мерки, които тези субекти ще въведат и как в крайна сметка тези мерки ще бъдат в полза на уязвимите домакинства или уязвимите ползватели на транспорт.

Ако подпомагането от Фонда се предоставя чрез финансови посредници, описание на мерките, които държавата членка възнамерява да приеме, за да гарантира, че финансовите посредници прехвърлят всички ползи на крайните получатели.

vii) Прогнозни разходи в плана за компонента за временно пряко подпомагане на доходите

Попълване на таблицата за прогнозните разходи за подпомагането, включени в компонента, като образецът е предоставен по-долу:

Пореден номер	Вид подпомагане	Период		Прогнозни разходи, за които се иска финансиране от Фонда								
				Обща поискана сума	Разбивка по години, ако е налице						2030 г.	2031г-
		От дата	До дата		Сума (млн. EUR)	2026г-	2027г-	2028г-	2029г-			

viii) Сценарий в случай на по-късно задействане на системата за търговия с емисии

Описание и количествено определяне на необходимите корекции на мерките, инвестициите, междинните цели, целевите стойности, размера на националния принос и всеки друг имащ отношение елемент от плана, произтичащи от отлагането на задействането на системата за търговия с емисии, установена съгласно глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, в съответствие с член 30к от посочената директива.

Представете отделна версия на резюмето, таблицата с междинните цели, целевите стойности и графика и таблицата с прогнозните разходи.

2.3. Техническа помощ

Описание на действията за техническа помощ, които ще бъдат включени, за ефективното администриране и изпълнение на мерките и инвестициите, определени в плана, в съответствие с член 8, параграф 3, включително:

- характера, вида и размера на действията за техническа помощ;
- прогнозните разходи за действията за техническа помощ.

2.4. Прехвърляне към програми, изпълнявани при условията на споделено управление

Ако е предвидено ресурсите да бъдат прехвърлени от Фонда към фондове, изпълнявани при условията на споделено управление съгласно член 11, параграф 2, да се посочи към кои програми ще бъдат прехвърлени тези ресурси и в какъв срок, както и как мерките и инвестициите, които ще бъдат осъществени по тези програми, ще съответстват на целите, посочени в член 3, включително дали попадат в обхвата на мерките и инвестициите, посочени в член 8.

2.5. Прогнозни общи разходи за плана

Прогнозните общи разходи за плана, включително всички суми, предоставени за допълнителна техническа подкрепа съгласно член 11, параграф 4 от настоящия регламент, размера на паричната вноска за целите на раздел „Държави членки“ съгласно съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/523 и всяка сума, предоставена за допълнителна техническа помощ съгласно член 8, параграф 3 от настоящия регламент.

Посочване на националния принос към общите разходи за нейния план, включително посочване на ресурсите, които се планира да бъдат прехвърлени към Фонда от програми, изпълнявани при условията на споделено управление съгласно член 11, параграф 1 от настоящия регламент, както и на ресурсите, които се планира да бъдат прехвърлени от Фонда към програми, изпълнявани при условията на споделено управление съгласно член 11, параграф 2 от настоящия регламент.

Описание на начина, по който разходите съответстват на принципа за ефективност на разходите и са съизмерими с очакваното въздействие на плана.



Попълване на таблицата, в която са обобщени разходите на Фонда по източници на финансиране, като образецът е предоставен по-долу:

Общо разходи за социалния план за климата	Базов сценарий	В случай на член 30к от Директива 2003/87/ЕО
ПРОГНОЗНИ ОБЩИ РАЗХОДИ ЗА ПЛАНА, от които	XXX EUR	XXX EUR
Покривани от Фонда	XXX EUR	XXX EUR
Национален принос	XXX EUR	XXX EUR
Прехвърляне от програмите, изпълнявани при условията на споделено управление	XXX EUR	XXX EUR
(Прехвърляне към програми, изпълнявани при условията на споделено управление)	-XXX EUR	-XXX EUR

### 3. АНАЛИЗ И ЦЯЛОСТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

#### 3.1. Определения

Обяснение на начина, по който определенията за енергийна и транспортна бедност трябва да се прилагат на национално равнище.

#### 3.2. Прогнозирано въздействие върху уязвимите групи

Прогноза за вероятните последици от увеличението на цените в резултат на системата за търговия с емисии, установена съгласно Глава IVa на Директива 2003/87/ЕО, за домакинствата, и по-специално за разпространението на енергийната и транспортната бедност, и за микропредприятията; прогнозата трябва да включва по-специално прогнозиране на броя и определяне кои домакинства, микропредприятия и ползватели на транспорт са уязвими. Тези последици трябва да бъдат анализирани на подходящото териториално равнище, определено от всяка държава членка, като се вземат предвид националните особености и елементи, като например достъпа до обществен транспорт и основни услуги, и се определят най-засегнатите области.

Описание на методологията, използвана в прогнозите, като същевременно се гарантира, че прогнозите се изчисляват с достатъчно подробна разбивка по региони.

#### 3.3. Прогнозно въздействие на планираните мерки и инвестиции

Прогноза за предвиденото въздействие на мерките и инвестициите, планирани в раздел 2, върху емисиите на парникови газове, енергийната бедност и транспортната бедност, в сравнение с базовия сценарий, описан по-горе.

Описание на методологията, използвана в прогнозите.

Таблицы с качествени и количествени данни за въздействието на плана, като образецът е представен по-долу:

Компонент	Описание на очакваното въздействие на компонента върху: (въз основа на съответните количествени показатели):				
	Енергийна ефективност	Саниране на сгради	Мобилност и транспорт с нулеви и с ниски емисии	Намаление на емисиите на парникови газове	Намаляване на броя на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт (единица: домакинства)
Общ план					
Сектор „Сгради“					
Сектор на автомобилния транспорт					

Компонент	Количествено определяне на въздействието (ако има такава) т.е. процентна разлика спрямо неутралното по отношение на политиката базово равнище					
	Краткосрочен план (за срок от три години)			Средносрочен план (до края на плана)		
	Емисии на парникови газове	Домакинства в енергийна бедност	Домакинства в транспортна бедност	Емисии на парникови газове	Домакинства в енергийна бедност	Домакинства в транспортна бедност
Общ план						
Сектор „Сгради“						
Сектор на автомобилния транспорт						

Таблица с количествени и качествени данни за очакваното въздействие на мерките за временно пряко подпомагане на доходите върху намаляването на броя на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт, както и на домакинствата в енергийна и транспортна бедност, като образецът е предоставен по-долу:

Компонент: пряко подпомагане на доходите	
Намаляване на броя на уязвимите домакинства и уязвимите ползватели на транспорт	Описание на очакваното въздействие
	Прогноза за очакваното въздействие; единица: домакинства
Намаляване на броя на домакинствата в енергийна и транспортна бедност	Описание на очакваното въздействие
	Прогноза за очакваното въздействие; единица: домакинства

#### 4. ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ, ДОПЪЛНЯЕМОСТ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА

Тази част се отнася до целия план. Различните критерии, посочени по-долу, трябва да бъдат обосновани за плана като цяло.

##### 4.1. Мониторинг и изпълнение на плана

Обяснение на начина, по който държавата членка възнамерява да изпълни предложените мерки и инвестиции, с акцент върху мерките и графика за мониторинг и изпълнение, включително, когато е уместно, мерките, необходими за спазване на член 21.

##### 4.2. Съгласуваност с други инициативи

Обяснение на начина, по който планът съответства на включената информация и поетите от държавата членка ангажменти в рамките на други приложими планове и фондове, както и на взаимодействието между различните планове в бъдеще, както е посочено в член 6, параграф 3 и член 16, параграф 3, буква б), точка iii).

##### 4.3. Взаимно допълване на финансирането

Информация относно съществуващо или планирано финансиране на мерки и инвестиции от други източници на Съюза, международни източници, публични, или ако е приложимо, частни източници, които да допринасят към мерките и инвестициите, определени в плана, включително информация за временното пряко подпомагане на доходите съгласно член 6, параграф 1, буква в).

##### 4.4. Допълняемост

Обяснение и обосновка на това как новите или съществуващите мерки или инвестиции допълват и не заместват периодичните национални бюджетни разходи съгласно член 13, параграф 2, включително същото обяснение и обосновка по отношение на мерките и инвестициите, включени в плана в съответствие с член 4, параграф 5.

#### 4.5. Географски особености

Обяснение по какъв начин географските особености, като например при острови, най-отдалечени региони и територии, селски или отдалечени райони, по-малко достъпни периферни райони, планински райони или изоставани райони са взети предвид в плана.

#### 4.6. Предотвратяване на корупцията, измамите и конфликтите на интереси

Система за предотвратяване, разкриване и справяне с корупцията, измамите и конфликтите на интереси при използването на средствата, предоставени по линия на Фонда, и механизмите, с които се цели да се избегне двойно финансиране от Фонда и от други програми на Съюза в съответствие с член 21 и приложение III, включително средства, предоставяни чрез публични или частни субекти, различни от уязвими домакинства, уязвими микропредприятия и уязвими ползватели на транспорт в съответствие с член 9.

#### 4.7. Информация, комуникация и видимост

Спазване на разпоредбите на член 23 относно публичния достъп до данни, като се посочва уебсайтът, на който ще бъдат публикувани данните, както и мерките във връзка с информацията, комуникацията и видимостта.

Очертаване на планираната национална комуникационна стратегия, насочена към осигуряване на обществена осведоменост относно финансирането от Съюза.

---